

Ο ΤΑΞΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΟΣ. Η ΟΞΥΝΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ

Τεύχος: [2010 Τεύχος 4](#)

των Λίνας Κροκίδη και Κύριλλου Παπασταύρου

1. Ο ΤΑΞΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Όσοι επικαλούνται τη νομιμότητα ή την έννομη τάξη ή το κράτος δικαίου σε βάρος του ΚΚΕ, του ΠΑΜΕ και του ταξικού εργατικού κινήματος αποκρύπτουν ότι σε μια ταξική κοινωνία -όπως είναι η καπιταλιστική- όλα τα παραπάνω δεν είναι παρά η επιβολή της δυνατότητας μια μικρή μειοψηφία να εκμεταλλεύεται την πλειοψηφία, δηλαδή η νομοθετική-πολιτική θωράκιση της οικονομικής κυριαρχίας της τάξης του κεφαλαίου. Ο νόμος, ως κρατική βούληση της κυρίαρχης οικονομικά και πολιτικά τάξης, επιβάλλεται καταναγκαστικά σε ολόκληρη την κοινωνία και προβάλλεται ως δήθεν συνισταμένη των συμφερόντων αντίπαλων τάξεων. Όπως γράφουν οι Μαρξ και Εγγελς στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο απευθυνόμενοι στους αστούς, «**το δικαίό σας είναι η θέληση της τάξης σας που αναγορεύτηκε σε νόμο, θέληση που το περιεχόμενό της καθορίζεται από τις υλικές συνθήκες ύπαρξης της τάξης σας**».

Επομένως δεν υπάρχει νομιμότητα γενικά, αλλά νομιμότητα εκπορευόμενη από την κυρίαρχη τάξη και ασκούμενη υπέρ αυτής, δηλαδή υπάρχει ταξική νομιμότητα που εκφράζει και στηρίζει τις κυρίαρχες σχέσεις παραγωγής. Σήμερα, με την εκδήλωση της καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης, ο ελληνικός λαός, περισσότερο από κάθε άλλη φορά τουλάχιστον στη «μεταπολιτευτική» ιστορία, έχει τη δυνατότητα να καταλάβει ότι η νομιμότητα στην οποία τον καλούν να υποταχθεί είναι η νομιμότητα των συμφερόντων των βιομηχάνων, των τραπεζιτών, των εφοπλιστών, των μεγαλεμπόρων.

Η ουσία της νομιμότητας στην οποία αναφέρονται οι αστοί στην Ελλάδα και στο διεθνές ιμπεριαλιστικό σύστημα, ουσιαστικά είναι η νομιμότητα της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, δηλαδή η «νόμιμη» κλοπή ενός μέρους της αξίας που παράγει η μισθωτή εργατική δύναμη. Είναι η νομιμότητα της ανεργίας, της ανασφάλισης εργασίας, της δουλειάς μέχρι τον τάφο, των εργοδοτικών εγκλημάτων, των ιμπεριαλιστικών πολέμων.

Το αστικό Σύνταγμα ως προϊόν των αστικών επαναστάσεων, «ο νόμος των νόμων» κατά το Μαρξ, καθορίζει τις αρχές του νομικού και πολιτικού συστήματος κάθε αστικού κράτους, προσδιορίζει τη μορφή του πολιτεύματος, τον τρόπο και τα όργανα άσκησης της καπιταλιστικής εξουσίας.

Τα αστικά συντάγματα διακηρύσσουν τη «λαϊκή κυριαρχία», ότι όλη η «εξουσία πηγάζει από το λαό» κλπ. Όμως η έννοια «λαός» έχει διαφορετικό ιστορικό περιεχόμενο σήμερα από εκείνο της εποχής των αστικών επαναστάσεων. Στην εποχή των αστικών επαναστάσεων οι απολυταρχικές, οι φεουδαρχικές εξουσίες, οι δουλοπαροικικές σχέσεις στα στενά όρια των φυσικών οικονομιών ανατράπηκαν από την επαναστατική ορμή της ανερχόμενης αστικής τάξης, με την οποία συμπορεύτηκαν η εργατική τάξη και οι αγρότες. Αυτές τις δυνάμεις εξέφραζε η έννοια «λαός», η οποία τροποποιήθηκε με την κατάκτηση της εξουσίας από την αστική τάξη, με την ωρίμανση τόσο της αστικής όσο και της εργατικής τάξης ως δύο αντίπαλων τάξεων, με την αντιδραστικοποίηση της αστικής τάξης.

Γι' αυτό το λόγο οι πιο ριζοσπαστικές απόψεις τελικά δεν περιλήφθηκαν σε αστικά Συντάγματα, όπως η εξής θέση στο σχέδιο Συντάγματος του Ρήγα Φεραίου: **«Όταν η Διοίκησης βιάζη, αθετή, καταφρονή τα δίκαια του λαού και δεν εισακούη τα παράπονά του, το να κάμη τότε ο λαός, ή κάθε μέρος του λαού επανάστασιν, να αρπάξη τα άρματα και να τιμωρήση τους τυράννους του, είναι (το) πλέον ιερόν από όλα τα δικάιά του και το πλέον απαραίτητον από όλα τα χρέη του».**

Η εδραίωση και ανάπτυξη των καπιταλιστικών σχέσεων έχει οδηγήσει τουλάχιστον εδώ και δύο αιώνες στη διάσπαση του «λαού» των αστικών επαναστάσεων. Η εργατική τάξη αναδείχθηκε ως νέα κοινωνική δύναμη στο προσκήνιο της κοινωνικής εξέλιξης, ως φορέας των ανώτερων κομμουνιστικών σχέσεων παραγωγής, τα συμφέροντα της οποίας μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα βρίσκονται σε ανειρήνευτη αντίθεση με τα συμφέροντα της τάξης των κεφαλαιοκρατών. Οι περί «λαϊκής κυριαρχίας» διακηρύξεις είναι χωρίς πραγματικό περιεχόμενο κατοχύρωσης λαϊκών δικαιωμάτων και αναγκών, παρ' όλο που διατηρούνται ως μέτρα ιδεολογικής και πολιτικής χειραγώγησης των λαϊκών δυνάμεων (της εργατικής τάξης και φτωχών μεσαίων στρωμάτων). Μαζί με την άλλη θεμελιακή έννοια των αστικών συνταγμάτων, την έννοια της «ισότητας», σε συνδυασμό και με την ένταξη στο συνταγματικό αστικό εποικοδόμημα μιας σειράς διεκδικήσεων της εργατικής τάξης (καθολικό δικαίωμα ψήφου, δικαίωμα του συνδικαλιζέσθαι, του συνέρχεσθαι κλπ.), επιδιώχθηκε η ενσωμάτωση της εργατικής τάξης και η εξασφάλιση μεγαλύτερης σταθερότητας για την αστική εξουσία. Το πόσο κάλπικη είναι η «λαϊκή κυριαρχία» που επαγγέλλονται τα αστικά συντάγματα αποδεικνύεται αυτή την περίοδο με την ανελέητη επίθεση ενάντια στους μισθούς και στις συντάξεις με την απόλυτη μείωσή τους, με την αμφισβήτηση και τον «αντισυνταγματικό» χαρακτηρισμό του πιο ισχυρού διαπραγματευτικού μέσου της εργατικής τάξης απέναντι στους καπιταλιστές και την κυβέρνηση τους, που είναι η απεργία.

Γι' αυτό το λόγο το αντισυνταγματικό φόβητρο εξαπολύεται ενάντια στις πιο ώριμες και αποτελεσματικές μορφές οργάνωσης της εργατικής τάξης, το ΚΚΕ και το ΠΑΜΕ.

Φυσικά η καπιταλιστική εξουσία τρέμει τη δυνατότητα και προοπτική να περάσει στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, όπως και η φεουδαρχική ή η δουλοκτητική.

Η κατοχύρωση της ατομικής ιδιοκτησίας είναι το βασικό χαρακτηριστικό όλων των αστικών συνταγμάτων. Στο ελληνικό Σύνταγμα, η ιδιοκτησία κατοχυρώνεται γενικά στο άρθρο 17: «Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος». Η δεύτερη πρόταση, εκφράζει τον παρεμβατικό χαρακτήρα του κράτους στο πλαίσιο του μονοπωλιακού καπιταλισμού που ως συλλογικός καπιταλιστής παρεμβαίνει προς όφελος των γενικών συμφερόντων της τάξης των καπιταλιστών. Φυσικά, ο τρόπος που είναι διατυπωμένος συμβάλλει στο να καλλιεργούνται αυταπάτες, οι οποίες υποστηρίζονται και από οπορτουνιστικές δυνάμεις, προβάλλοντας ως δήθεν γενικό συμφέρον αυτό των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων. Το Σύνταγμα (άρ. 18) παραπέμπει στη νομοθεσία για τη ρύθμιση της ιδιοκτησίας στη γη, στον ορυκτό πλούτο κλπ.1 Όλα τα μέχρι τώρα Συντάγματα διατηρούν την πρόβλεψη του Συντάγματος του 1952 για την ειδική προστασία που απολαμβάνει το ξένο, καθώς και το εφοπλιστικό κεφάλαιο, με αναφορά σε ειδικό άρθρο (άρ. 107)2. Είναι δηλαδή συνταγματικά κατοχυρωμένος ο ιστορικά προκλητικός βαθμός εκμετάλλευσης του εφοπλιστικού κεφαλαίου εξαιτίας του οποίου έχουν θρηνηθεί οικογένειες ναυτικών στην Ελλάδα. Αυτή τη νομιμότητα επικαλούνται οι πολιτικοί εκπρόσωποι του κεφαλαίου, οι ίδιοι οι κεφαλαιοκράτες.

Η διατύπωση του άρθρου 17 συνειδητά παραμένει ίδια με εκείνη που υπήρχε στα πρώτα αστικά συντάγματα, παρόλο που ιστορικά η έννοια της ατομικής ιδιοκτησίας έχει τροποποιηθεί. Την εποχή των αστικών επαναστάσεων η κατοχύρωση της ιδιοκτησίας αφορούσε σε μεγάλο βαθμό και ένα μεγάλο πλήθος μικροαστών αυτοαπασχολούμενων, μικροϊδιοκτητών στην πόλη και την αγροτική παραγωγή. Αυτή η ιδιοκτησία βρισκόταν σε αντίθεση με τους κληρονομικούς τίτλους, τα φέουδα και τους τίτλους ευγενείας της φεουδαρχίας. Σήμερα η ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής είναι κυρίως καπιταλιστική ιδιοκτησία, δηλαδή η μίσθωση της εργατικής δύναμης. Με τη συγκεκριμένη διατύπωση, το σύγχρονο αστικό κράτος θέλει να δείξει ότι δήθεν εξ ίσου προστατεύει τον ιδιοκτήτη μιας κατοικίας, τον αυτοαπασχολούμενο επιχειρηματία και το φτωχό αγρότη με τον ιδιοκτήτη των συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής. Φυσικά, η κατοχύρωση της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής δε γίνεται μόνο μέσα από το Σύνταγμα, αλλά διαπερνάει όλο το νομικό-πολιτικό εποικοδόμημα, που καθορίζει την ίδια την οργάνωση και λειτουργία της αστικής δημοκρατίας.

Η προστασία της οικονομικής κυριαρχίας του κεφαλαίου από το αστικό Σύνταγμα συγκαλύπτεται μέσα από την τυπική ισότητα, την απαιτητή εξομοίωση των μελών της κοινωνίας (των «πολιτών»), του εκμεταλλευτή με τον εκμεταλλεζόμενο. Όπως, χαρακτηριστικά είχε γράψει ο γάλλος συγγραφέας Ανατόλ Φρανς, «**ο νόμος, στη μεγαλοπρεπή του ισότητα, απαγορεύει από τους πλούσιους όπως και από τους φτωχούς, να κοιμούνται κάτω από γέφυρες, να ζητιανεύουν στους δρόμους και να κλέβουν ψωμί**». Η αστική δημοκρατία πουθενά δεν εφάρμοσε την ισότητα που υπόσχεται στα συντάγματά της, γιατί απλούστατα η κυρίαρχη οικονομική σχέση κεφαλαίου-εργασίας είναι εκμεταλλευτική. Οι υποστηρικτές της καπιταλιστικής κοινωνίας, στο όνομα της αστικής συνταγματικής δημοκρατίας ισχυρίζονται ότι το Σύνταγμα έχει «αταξικό» χαρακτήρα, αφού κατοχυρώνει μια σειρά κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα, που μάλιστα έχουν περιληφθεί στο Σύνταγμα για να εξασφαλίσουν δήθεν τα πιο αδύναμα κοινωνικά στρώματα. Η άποψη αυτή έχει και την οπορτουνιστική της εκδοχή, σύμφωνα με την οποία, υπό ορισμένες προϋποθέσεις (συνδυασμός καπιταλιστικής οικονομικής ανάπτυξης και ισχυρού εργατικού κινήματος) το Σύνταγμα μπορεί να αποτυπώσει συνθετικά τα συμφέροντα των αντίπαλων τάξεων, ότι είναι θέμα συσχετισμού δυνάμεων η ερμηνεία και η εφαρμογή των διατάξεών του, κατά τρόπο που να δικαιώνει τη μία ή την άλλη τάξη.

Στο ζήτημα αυτό μια και μόνο μπορεί να είναι η καθαρή και ξάστερη θέση των κομμουνιστών: Τα κοινωνικά δικαιώματα που τυπικά κατοχυρώνονται στα αστικά συντάγματα δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν υπέρ της εργατικής τάξης στην καπιταλιστική κοινωνία, ακόμη κι αν αυτή είναι περιβεβλημένη με την πιο αναπτυγμένη μορφή αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Το ίδιο ισχύει και για τα δημοκρατικά και πολιτικά δικαιώματα, που δεν μπορούν να είναι ισότιμα τόσο για τους εκμεταλλευτές όσο και για τους εκμεταλλεζόμενους. Αυτό δε σημαίνει ότι η εργατική τάξη και το Κόμμα της δεν παλεύουν για την κατοχύρωση και διεύρυνση αυτών των δικαιωμάτων, χωρίς όμως να καλλιεργούν συνταγματικές και λεγκαλιστικές αυταπάτες, που ναρκοθετούν την ιστορική της αποστολή. Επομένως, η συζήτηση για το **αν το ένα ή το άλλο μέτρο είναι αντισυνταγματικό** είναι από αποπροσανατολιστική έως κούφια: Οι αστικές κυβερνήσεις, άλλοτε λιγότερο κι άλλοτε περισσότερο, άλλοτε κραυγαλέα κι άλλοτε σιωπηρά, πάντα θα παραβιάζουν τα κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα που παραθέτουν στα συντάγματά τους, εκφράζοντας τους νόμους της καπιταλιστικής οικονομίας.

Ας πάρουμε το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην εργασία (άρ. 22). Το αστικό σύνταγμα, υπερασπιζόμενο το δικαίωμα στην εργασία, ουσιαστικά υπερασπίζεται το δικαίωμα στην εκμετάλλευση της μισθωτής εργασίας. Γιατί με την εν λόγω διάταξη δεν μπορεί βεβαίως να αντιμετωπιστεί η ανεργία - που σε συνθήκες κρίσης αυξάνεται δραματικά- ούτε ως προστασία του ανέργου με επίδομα για όλη τη διάρκεια της ανεργίας του ούτε ως σχεδιασμένη ένταξη στην κοινωνική παραγωγή.

Αναγνωρίζοντας ουσιαστικά τη μισθωτή εκμετάλλευση, το αστικό σύνταγμα αναγνωρίζει στο ίδιο άρθρο και τη διαπραγμάτευση για τους όρους πώλησης της εργατικής δύναμης. Ορισμένες φορές όμως, ανάλογα με τις ιστορικές συνθήκες έκφρασης των γενικών συμφερόντων της τάξης των καπιταλιστών, έρχεται το ίδιο το κράτος τους και καταργεί τις ελεύθερες διαπραγματεύσεις. Το έκανε το 1985 με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, το κάνει και τώρα με το Μνημόνιο και τους νόμους ή Προεδρικά Διατάγματα που θα ψηφιστούν ή εκδοθούν προς εφαρμογή του Μνημονίου. Να θυμίσουμε εδώ ότι ο στόχος κατάργησης των συλλογικών διαπραγματεύσεων χρονολογείται από το 2006, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν) εξέδωσε την Πράσινη Βίβλο για τον «Εκσυγχρονισμό του εργατικού δικαίου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα».

Ως συνέχεια της αναγνώρισης των όρων διαπραγμάτευσης της εργατικής δύναμης, το Σύνταγμα αναγνωρίζει τα συνδικάτα, τη συνδικαλιστική δράση και την απεργία (άρ. 23). Οι απεργίες, αν και σημαίνουν σταμάτημα της παραγωγής, άρα και της παραγωγής υπεραξίας και διαμόρφωσης του κέρδους για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο δοσμένο κλάδο ή κλάδους, δε σημαίνουν κατ' ανάγκην και αμφισβήτηση της καπιταλιστικής εξουσίας όπως ψεύτικα παρουσιάζουν διάφοροι εκφραστές του κεφαλαίου.

Βεβαίως η ιστορία της ταξικής πάλης έχει επιδείξει και πολιτικές απεργίες που στόχευσαν, με επιτυχία ή όχι, στην κατάκτηση της εξουσίας. Το απεργιακό κίνημα μπορεί να μετατραπεί σε πολιτικό κίνημα μόνο στο βαθμό που θα συνδεθεί με την πάλη για την εξουσία, στο βαθμό που η απεργία από μέσο της οικονομικής πάλης γίνει πολιτική. Βεβαίως η αστική νομοθεσία έχει προβλέψει «παραθυράκια» ώστε να περιορίζεται η άσκηση του δικαιώματος της απεργίας, δεδομένου ότι

προκαλεί ζημιά στην καπιταλιστική κερδοφορία αλλά και γιατί μπορεί να χειραφετήσει, να εκπαιδεύσει εργαζόμενες μάζες στη σύγκρουση με το κεφάλαιο. Γι' αυτό και σχεδόν όλες οι απεργίες κρίνονται παράνομες ή και καταχρηστικές από την «ανεξάρτητη» αστική **δικαιοσύνη**. Επί πλέον, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που ψήφισαν όλα τα κόμματα που στηρίζουν την ΕΕ, προβλέπει αυτό που δεν τόλμησαν οι αστικές κυβερνήσεις των κρατών μελών, δηλαδή να νομοθετήσουν το δικαίωμα ανταπεργίας των εργοδοτών (λοκ-άουτ).

Ας δούμε ορισμένα ακόμη συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα:

• **Το δικαίωμα του συνέρχεσθαι**, «ήσυχα και χωρίς όπλα» και με την παρουσία της αστυνομίας αν είναι υπαίθρια (άρθρ. 11) αναιρείται πλήρως με το συνταγματικό «παραθυράκι» της δυνατότητας απαγόρευσης των δημόσιων συγκεντρώσεων αν «επικείμεται κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια» ή «αν απειλείται σοβαρή διατάραξη της κοινωνικοοικονομικής ζωής». Ακόμη όμως και χωρίς αυτούς του περιορισμούς, πόσο ελεύθερα μπορεί να ασκηθεί με την προκλητική παρουσία των ειδικών σωμάτων καταστολής, τη χρήση δακρυγόνων και άλλων μέσων, τη χρησιμοποίηση χαφιέδων και προβοκατόρων, την παρακολούθηση των διαδηλώσεων από τις κάμερες;

• **Το απαραβίαστο και απόρρητο των επικοινωνιών** (άρθρ. 19), υποτίθεται το κορυφαίο ατομικό δικαίωμα που κατοχυρώνεται από τα αστικά συντάγματα, πόσο πραγματικά προστατεύεται όταν -για να μιλήσουμε για ένα πρόσφατο παράδειγμα- ψηφίζεται από τη Βουλή Οδηγία της ΕΕ που υποχρεώνει τις εταιρίες να καταγράφουν και αποθηκεύουν για τουλάχιστον 6 μήνες όλες τις επικοινωνίες;

Η άσκηση της δικτατορίας της αστικής τάξης περιλαμβάνει ένα πλέγμα θεατών και αθέατων μηχανισμών καταστολής και κυριαρχίας που βεβαίως η δράση τους δεν περιορίζεται από την κατοχύρωση συνταγματικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε τα μυστικά σχέδια για την αντιμετώπιση του λαϊκού κινήματος όπως ήταν παλιότερα το σχέδιο «κόκκινη προβιά» κλπ. Είναι επικίνδυνη αυταπάτη να θεωρείται ότι η λειτουργία του αστικού κράτους και των μηχανισμών του είναι όλη στο φως ή ότι καθορίζεται απ' όσα διακηρύσσει το Σύνταγμα.

Το ίδιο το Σύνταγμα θέτοντας ως κριτήριο για την αναστολή κατοχυρωμένων δικαιωμάτων το «εθνικό συμφέρον», τη «δημόσια» ασφάλεια, την «κοινωνική συνοχή» κ.ά., δηλαδή την αδιατάραχτη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος, αφήνει ανοιχτή με βάση την πορεία της ταξικής πάλης τη λήψη ή όχι περιοριστικών μέτρων.

Έτσι, το άρθρο 48 του ισχύοντος Συντάγματος, έτσι όπως αναθεωρήθηκε το 1986, αναφέρει για την κατάσταση πολιορκίας: «Σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης εξαιτίας εξωτερικών κινδύνων ή άμεσης απειλής της εθνικής ασφάλειας, καθώς και αν εκδηλωθεί ένοπλο κίνημα (σ.σ. προσοχή, όχι ένοπλο στρατιωτικό κίνημα, επομένως δεν εννοεί μόνο πραξικόπημα), η Βουλή (σ.σ. στην πραγματικότητα, αρκεί η απόφαση του υπουργικού συμβουλίου) για ένα ολόκληρο 15νήμερο [...] θέτει σε εφαρμογή [...] το νόμο για την κατάσταση πολιορκίας, συνιστά εξαιρετικά δικαστήρια και αναστέλλει την ισχύ του συνόλου ή μέρους των διατάξεων των άρθρων...».

Επιπλέον σε περίπτωση ενεργοποίησης αυτού του άρθρου του Συντάγματος εφαρμόζεται ο νόμος 566/1977, που παραμένει σε ισχύ και δίνει απόλυτες εξουσίες στο στρατό. Δεν πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι και η στρατιωτική δικτατορία του 1967 αξιοποίησε τις διατάξεις του Συντάγματος. Επίσης στο άρθρο 18 στην παράγραφο 3 αναφέρεται: «**Ειδικό νόμο ρυθμίζουν τα σχετικά με τις επιτάξεις και τις ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων σε περίπτωση πολέμου ή επιστράτευσης ή για τη θεραπεία άμεσης κοινωνικής ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή υγεία.**»

Και από το ταξικό περιεχόμενο του ελληνικού Συντάγματος, επιβεβαιώνεται περίτρανα η θέση του Β. Ι. Λένιν διατυπωμένη πριν ενενήντα δύο χρόνια στο έργο του «Η προλεταριακή επανάσταση και ο αποστάτης Κάουτσκι»: «**Δεν υπάρχει κανένα κράτος, έστω και το πιο δημοκρατικό, που να μην έχει στο σύνταγμά του παραθυράκια και επιφυλάξεις, που εξασφαλίζουν στην αστική τάξη τη δυνατότητα να κινητοποιεί στρατεύματα ενάντια στους εργάτες, να κηρύσσει το στρατιωτικό νόμο κτλ. "σε περίπτωση διατάραξης της τάξης"**³, στην πραγματικότητα, σε περίπτωση που η εκμεταλλεζόμενη τάξη "παραβιάζει" το καθεστώς της σκλαβιάς της και κάνει προσπάθειες να φέρεται όχι δουλικά»⁴.

Μελετώντας την πείρα της ΕΣΣΔ, ανεξάρτητα από τις αδυναμίες, τα προβλήματα και τις παρεκκλίσεις στο έδαφος της πάλης με κάθε μορφή ατομικής ιδιοκτησίας, ανισότητας και διαφοροποίησης που τελικά ενίσχυαν τις αντεπαναστατικές δυνάμεις, έχουμε ορισμένα χαρακτηριστικά στοιχεία ενός νομικού εποικοδομήματος που αντανάκλασε τις νέες σοσιαλιστικές σχέσεις. Το σοβιετικό Σύνταγμα, βασισμένο στην κοινωνική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, μπορούσε να κατοχυρώσει κοινωνικά δικαιώματα και ελευθερίες που ήταν και είναι αδύνατο να κατοχυρώσει στην ουσία τους οποιοδήποτε αστικό Σύνταγμα ακόμα και αν διακήρυσσε ορισμένα από αυτά. Είναι χαρακτηριστικό το πώς αντιμετώπιζε το σοβιετικό Σύνταγμα του 1936 το δικαίωμα στην εργασία:

«Άρθρο 118. Οι πολίτες της ΕΣΣΔ έχουν το δικαίωμα στην εργασία, δηλαδή το δικαίωμα να έχουν μια εξασφαλισμένη απασχόληση με αποζημίωση της εργασίας τους, κατά την ποσότητα και την ποιότητά της. Το δικαίωμα στην εργασία εξασφαλίζεται με τη σοσιαλιστική οργάνωση της εθνικής οικονομίας, με τη συνεχή αύξηση των παραγωγικών δυνάμεων της σοβιετικής κοινωνίας, με την κατάργηση της δυνατότητας οικονομικών κρίσεων και την εξαφάνιση της ανεργίας.»

Για την ανάπαυση αναφέρει: «**Άρθρο 119. Οι πολίτες της ΕΣΣΔ έχουν το δικαίωμα για ανάπαυση. Το δικαίωμα στην ανάπαυση εξασφαλίζεται με τον περιορισμό της εργάσιμης μέρας σε 7 ώρες για το μεγαλύτερο μέρος των εργατών, με την καθιέρωση της ετήσιας άδειας με αποδοχές για τους εργάτες και τους υπαλλήλους, με το να παρέχεται στην διάθεση των εργαζομένων ένα μεγάλο δίκτυο από санаторία, αναπαυτήρια, λέσχες.»**

Ενώ για την ασφάλιση: «**Άρθρο 120. Οι πολίτες της ΕΣΣΔ έχουν το δικαίωμα ν' ασφαλιστούν για τα γηρατιά τους καθώς και για την περίπτωση αρρώστιας και ανικανότητας προς εργασία. Το δικαίωμα αυτό εξασφαλίζεται με την μεγάλη ανάπτυξη της κοινωνικής ασφάλισης εργατών και υπαλλήλων μ' έξοδα του Κράτους, με τη δωρεάν νοσηλεία των εργαζομένων, με το να παρέχεται στη διάθεση των εργαζομένων ένα δίκτυο από θεραπευτικούς σταθμούς.»**

Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε ιδιαίτερα ότι στο ίδιο Σύνταγμα κατοχυρωνόταν ότι:

«Στην ΕΣΣΔ οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα με τους άντρες σε όλες τις περιοχές της οικονομικής, δημόσιας, κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Η δυνατότητα πραγματοποίησης όλων αυτών των δικαιωμάτων εξασφαλίζεται

με την παραχώρηση στη γυναίκα ίσων δικαιωμάτων με τον άντρα πάνω στην εργασία, το μισθό, την ανάπαυση, τις κοινωνικές ασφάλισεις και την εκπαίδευση, με την κρατική προστασία των συμφερόντων της μητέρας και του παιδιού, με την παραχώρηση στη γυναίκα άδειας με αποδοχές κατά την κυοφορία και μ' ένα μεγάλο δίκτυο από μειωτήρια, βρεφοκομεία και παιδικούς σταθμούς».

2. Ο ΤΑΞΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το ισχύον ελληνικό Σύνταγμα στην πρώτη παράγραφο του πρώτου άρθρου, καθορίζει τη μορφή του πολιτεύματος ως προεδρευόμενης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, διάταξη η οποία δεν μπορεί να αναθεωρηθεί. Πρόκειται για τη διάταξη που υποτίθεται ότι συμπυκνώνει όλη τη «δημοκρατική» υπεροχή του αστικού Συντάγματος και του αστικού πολιτικού συστήματος. Οι υμνητές της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας λένε στο λαό που παλεύει ενάντια στην αντεργατική επέλαση του κεφαλαίου, ότι οι νόμοι πρέπει να γίνονται σεβαστοί γιατί ψηφίζονται από ένα σώμα, τη Βουλή, όπου έμμεσα εκπροσωπείται ο κυρίαρχος λαός, εκφράζεται η λαϊκή βούληση και πραγματώνεται η λαϊκή κυριαρχία. Με τα ίδια επιχειρήματα επιδιώκεται η νομιμοποίηση στη συνείδηση της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων αντεργατικών και αντιλαϊκών νόμων, όπως αυτών που αφορούν τη μείωση μισθών και συντάξεων, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων κλπ.

Η δημοκρατία όμως, όπως και ο νόμος ή το κράτος, δεν είναι έννοιες ουδέτερες. Δεν υπάρχει «καθαρή» δημοκρατία, αλλά ταξική δημοκρατία. Στον καπιταλισμό η δημοκρατία είναι ο σφετερισμός της εξουσίας από μια μειοψηφία του πληθυσμού, τους κεφαλαιοκράτες, τους αστούς. Είναι δημοκρατία κεφαλαιοκρατική, δημοκρατία αστική. Είναι δημοκρατία για τους λίγους και δικτατορία για τους πολλούς. Στο σοσιαλισμό, η επαναστατική εξουσία της εργατικής τάξης δεν είναι επίσης «καθαρή» και «ουδέτερη». Είναι δημοκρατία για τους πολλούς και δικτατορία για τους λίγους.

Τα επιχειρήματα για την υποστήριξη της αστικής δημοκρατίας αξιοποιούν την ύπαρξη του γενικού εκλογικού δικαιώματος και του πολυκομματισμού ως στοιχεία που αποδεικνύουν -υποτίθεται- τον «καθαρό», ανεξάρτητο από τάξεις, δημοκρατικό χαρακτήρα του κοινοβουλευτικού συστήματος.

Το **γενικό εκλογικό δικαίωμα** στο έδαφος των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής (που δεν παραχωρήθηκε από την αστική τάξη, αλλά κατακτήθηκε με τους αγώνες της εργατικής τάξης), δεν μπορεί να καθορίσει τίποτε περισσότερο από το «ποιο μέλος της άρχουσας τάξης θα εκπροσωπεί και θα τσαλαπατά το λαό στη Βουλή»⁵, με την εξαίρεση των πραγματικών εργατικών και λαϊκών εκπροσώπων, ως αντιπροσωπεία ενός Κομμουνιστικού Κόμματος που δικαιώνει τον τίτλο του στην πράξη.

Όμως η νοθεία του γενικού εκλογικού δικαιώματος πραγματοποιείται μέσω της ιδεολογικής-πολιτικής χειραγώγησης, της ανοικτής ή συγκαλυμμένης απειλής, βίας, εξαγοράς κλπ.

Όσον αφορά τον **πολυκομματισμό** στα πλαίσια του αστικού συστήματος, εκφράζει επιμέρους διαφορές και αντιθέσεις ανάμεσα στα τμήματα της αστικής τάξης γύρω από ζητήματα διαχείρισης του καπιταλισμού, αλλά και την ανάγκη να εναλλάσσονται στη διακυβέρνηση. Έτσι συσκοτίζεται ο ταξικός χαρακτήρας τους και η στρατηγική σύμπλευσής τους. Επίσης, σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθ. 29), οι έλληνες πολίτες «μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε πολιτικά κόμματα, που η οργάνωση και η δράση τους οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος». Σύνταγμα και νομοθεσία θέτουν περιορισμούς στη λειτουργία κυρίως ενός επαναστατικού εργατικού κόμματος, ενώ συνήθως ευνοούν ένα κόμμα με εργατικές ή «αριστερές» αναφορές, που συμβάλλει στην ενσωμάτωση. Περιορισμοί μπαίνουν και από τους ιμπεριαλιστικούς διακρατικούς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει η Ελλάδα. Έτσι, με σχετικό Κανονισμό της ΕΕ για τη λειτουργία και χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών κομμάτων, τα κόμματα αυτά υποχρεούνται να υποστηρίζουν και να προπαγανδίζουν τις αρχές και τις «αξίες», δηλαδή την ιμπεριαλιστική πολιτική της ΕΕ. Σήμερα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, όξυνσης της ταξικής πάλης και υπό το φόβο αποσταθεροποίησης της αστικής εξουσίας, στο Συμβούλιο της Ευρώπης βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία έγκρισης «Κώδικα καλών πρακτικών» για τη λειτουργία πολιτικών κομμάτων, που προβλέπει την «απαγόρευση ή διάλυση των κομμάτων που συνηγορούν υπέρ της χρήσης βίας ή κάνουν χρήση βίας ως μέσο ανατροπής της δημοκρατικής συνταγματικής τάξης». Επιβάλλει στα κόμματα να αποδέχονται την πρόσβαση στα προγραμματικά και ιδεολογικά τους ντοκουμέντα, τις εσωκομματικές διαδικασίες και τα οικονομικά τους. Προβλέπει έλεγχο των σχέσεων ενός ευρωπαϊκού κόμματος με αδελφά κόμματα τρίτων χωρών και γνωμοδότηση για το αν είναι συμβατά με την κρατική και διακρατική νομιμότητα.

Ακόμη και η πιο εξελιγμένη μορφή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας στη βάση των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής, δεν μπορεί να ξεπεράσει αυτά τα όρια. Αυτό ανέδειξε ο Β. Ι. Λένιν, υποστηρίζοντας ότι **«ακόμη και η πιο δημοκρατική αστική δημοκρατία δεν είναι τίποτε άλλο, παρά μια μηχανή για την καταστολή της εργατικής τάξης από την αστική τάξη, της μάζας των εργαζομένων από μια χούφτα καπιταλιστές»**⁶.

Το αστικό κοινοβούλιο είναι το τρικ με το οποίο η μειοψηφία (καπιταλιστές) μετατρέπεται σε πλειοψηφία μέσω του πολιτικού της προσωπικού. Αν το κοινοβούλιο εκπροσωπούσε όλη την κοινωνία, τότε μετά τις μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις του εργαζόμενου λαού της Ελλάδας ενάντια στα αντιλαϊκά μέτρα και το Μνημόνιο, θα έπρεπε να πάρει πίσω αμέσως τα μέτρα. Αντίθετα, την ίδια στιγμή, το αστικό κοινοβούλιο υιοθετούσε, αυθαρή και παραχρήμα, όλη τη λίστα των αιτημάτων του ΣΕΒ, έτσι όπως καταγράφηκαν στην ετήσια γενική του συνέλευση.

Αυτό το νοιώθουν όλο και περισσότερο οι εργαζόμενοι, όπως συμβαίνει στις σημερινές συνθήκες κρίσης, έστω και αν δεν έχουν αποφασίσει να έρθουν συνολικά σε ρήξη με το αστικό πολιτικό σύστημα, συνεχίζοντας να τρέφουν ελπίδες και αυταπάτες. Έτσι η λαϊκή αντίδραση χειραγωγείται σε αναποτελεσματικές στάσεις (όπως η τάση αποχής από την υποτιθέμενη κορωνίδα της δημοκρατικής νομιμοποίησης, δηλαδή τις εκλογές). Όπως σημείωσε ο Λένιν: **«Η συμμετοχή των εργαζομένων μαζών στο αστικό κοινοβούλιο [...] αποκλείεται με χίλιους δυο φραγμούς και οι εργάτες ξέρουν και νοιώθουν θαυμάσια, βλέπουν και αντιλαμβάνονται ότι το αστικό κοινοβούλιο είναι θεσμός ξένος, όργανο καταπίεσης των προλετάρων από την αστική τάξη, θεσμός της εχθρικής τάξης, της εκμεταλλεύτριας μειοψηφίας»**⁷.

Για αυτούς τους λόγους είναι δεδομένο ότι η επαναστατική πλειοψηφία μπορεί να διαμορφωθεί μόνο έξω από τους

θεσμούς αυτής της δημοκρατίας και μόνο όταν ωριμάζει η αμφισβήτησή τους, γκρεμίζονται οι αυταπάτες και οι ψευδαισθήσεις για λύσεις προς όφελος του λαού από αυτούς τους θεσμούς, μόνο στο βαθμό που η εργατική τάξη οργανώνεται μέσα στις παραγωγικές μονάδες όχι σε οικονομική βάση αλλά σε πολιτική κατεύθυνση, δηλαδή στην πάλη για τη δική της εξουσία. Μόνο σε τέτοιες συνθήκες υπάρχει πιθανότητα να αποτυπωθούν και εκλογικά οι αλλαγές του συσχετισμού που έχουν ήδη συντελεσθεί.

Όσες φορές έπεσε το εργατικό κίνημα στο λάθος ότι μπορεί η εργατική τάξη να πάρει την εξουσία μέσω των αστικών θεσμών, εξασφαλίζοντας την κοινοβουλευτική πλειοψηφία ή σε συμβιβασμό με αυτούς τους θεσμούς, το αποτέλεσμα ήταν είτε να ενσωματωθεί στη στήριξη της κυριαρχίας των μονοπωλίων είτε να ηττηθεί θρηνώνοντας και εκατόμβες θυμάτων (π.χ. στη Χιλή το 1973 κ.α.).

Όταν η όξυνση της ταξικής πάλης διαμορφώσει έστω και την παραμικρή πιθανότητα να κινδυνεύσουν οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής, τότε οι υποστηρικτές της κεφαλαιοκρατικής δημοκρατίας περνούν σε μορφές ανοιχτής τρομοκρατικής βίας απέναντι στο εργατικό κίνημα, όπως έχει αποδειχθεί τόσο από την πείρα της Ελλάδας όσο και από τη διεθνή πείρα. Βέβαια επιδιώκουν να μη φτάσουν μέχρι εκεί. Γι' αυτό το λόγο ακόμα και σε συνθήκες «ειρηνικής εξέλιξης» παίρνονται μια σειρά μέτρα, είτε τεχνητά (π.χ. εκλογικοί νόμοι) είτε ιδεολογικής τρομοκρατίας, χειραγώγησης και αλλοτρίωσης της συνείδησης, φτάνοντας ακόμη και στην απαγόρευση της δράσης των κομμουνιστικών κομμάτων (βλέπε απαγορεύσεις κομμουνιστικών κομμάτων και της κομμουνιστικής ιδεολογίας, συμβόλων κλπ. σε μια σειρά κράτη-μέλη της ΕΕ). Παράλληλα χρησιμοποιούνται σταθερά μέθοδοι προεκλογικής εξαπάτησης των εκλογέων ή αποξένωσης και αποχής τους από την εκλογική διαδικασία.

Τη λαϊκή κυριαρχία, τη λαϊκή εντολή, τη λαϊκή θέληση, την επικαλούνται μόνον όταν ο λαός αποδέχεται τα ισχύοντα. Όταν αποφασίσει τα αντίθετα, τότε η λαϊκή θέληση κατατομείται.

ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η σοσιαλιστική εξουσία, η δικτατορία του προλεταριάτου έχει κατά κόρον συκοφαντηθεί ως αντιδημοκρατικό και ανελεύθερο πολιτικό καθεστώς με κριτήριο ότι καταργείται ο κοινοβουλευτισμός και η Συνταγματική αστική νομιμότητα.

Η πραγματικότητα βεβαίως είναι ότι η πολιτική κυριαρχία της εργατικής τάξης σε συνεργασία με τους συμμάχους της στηρίζεται σε νέους θεσμούς οργάνωσης της οικονομίας, των κοινωνικών υπηρεσιών, τήρησης των νέων νόμων και κυρίως στην κινητοποίηση των εργαζομένων για τη διαμόρφωση, οργάνωση, περιφρούρηση των νέων κομμουνιστικών κοινωνικών σχέσεων. Έτσι γεννιέται η πραγματική λαϊκή δημοκρατία και λαϊκή εξουσία με τους νόμους και το Σύνταγμα της.

Στη βάση της κοινωνικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής και με δεδομένο ότι η νέα κοινωνία οικοδομείται από τη συνειδητή δράση των εργαζόμενων μαζών υπό τον καθοδηγητικό ρόλο του ΚΚ διαμορφώνεται και η δυνατότητα και η ανάγκη για την κινητοποίηση των μαζών των εργαζομένων στη συμμετοχή και τον έλεγχο της εξουσίας: **«Τα Σοβιέτ είναι η άμεση οργάνωση των ίδιων των εργαζόμενων και των εκμεταλλεζόμενων μαζών, που τους κάνει πιο εύκολη τη δυνατότητα να οργανώνουν οι ίδιες το κράτος και να το κυβερνούν με κάθε δυνατό τρόπο[...]». Η προλεταριακή δημοκρατία είναι ένα εκατομμύριο φορές πιο δημοκρατική από κάθε αστική δημοκρατία [...] όπου ο μέσος εργάτης της μάζας, ο μέσος εργάτης της μάζας ή γενικά ο μισοπρολετάριος του χωριού απολαβαίνει [...] τέτοια ελευθερία να [...] αναδείξει στη διακυβέρνηση του κράτους και στην “οργάνωση” του κράτους ανθρώπους ακριβώς από τη δική του τάξη, όπως συμβαίνει στη Σοβιετική Ενωση»⁸.**

Για αυτόν ακριβώς το λόγο, ένα σώμα με αποκλειστικά νομοθετικό ρόλο, αποτελούμενο από μόνιμους για το χρονικό διάστημα της θητείας εκλεγμένους επαγγελματίες βουλευτές, όπως είναι το αστικό κοινοβούλιο ή τα διάφορα περιφερειακά και δημοτικά συμβούλια, όχι μόνο είναι άχρηστο αλλά και αντιφάσκει στον χαρακτήρα και το περιεχόμενο της λαϊκής εξουσίας.

«Η λαϊκή εξουσία θα στηριχθεί σε λαϊκούς θεσμούς που θα γεννήσει η πάλη και η πρωτοβουλία του εργατικού λαϊκού κινήματος, θα αναδειχθούν, κατά συνέπεια, νέοι θεσμοί.

Βάση της λαϊκής εξουσίας θα είναι οι παραγωγικές μονάδες, οι τόποι εργασίας, στους οποίους θα ασκείται και ο εργατικός και κοινωνικός έλεγχος της διεύθυνσης. Μέσα από τις παραγωγικές κοινότητες, θα εκλέγονται και θα ανακαλούνται όταν πρέπει οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στα όργανα εξουσίας.

Οι συνεταιρισμένοι μικροί εμπορευματοπαραγωγοί και αγρότες κατοχυρώνονται ως σύμμαχοι της εργατικής τάξης, εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους από τα κάτω προς τα πάνω με αντίστοιχα σώματα.

Οι νέοι και οι νέες που δεν βρίσκονται στην εργασία, δηλαδή σπουδαστές, φοιτητές, θα εκλέγουν τους αντιπροσώπους μέσα από τις εκπαιδευτικές μονάδες, ενώ θα αξιοποιούνται με ειδικό τρόπο οι μαζικές οργανώσεις και ειδικές υπηρεσίες, ώστε να αντιπροσωπεύονται οι μη εργαζόμενοι για ειδικούς λόγους και οι συνταξιούχοι.

Η λαϊκή εξουσία θεσμοθετεί και παίρνει πρακτικά μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η άσκηση του εργατικού και γενικότερα κοινωνικού ελέγχου, η ανεμπόδιστη άσκηση κριτικής σε αποφάσεις και χειρισμούς που εμποδίζουν την ανάπτυξη και ενίσχυση της λαϊκής οικονομίας. Είναι ζωτική ανάγκη να καταγγέλλονται πάσης φύσεως και προέλευσης αυθαιρεσίες γραφειοκρατίας ή άλλα αρνητικά φαινόμενα.

Εκλέγεται από τα κάτω προς τα πάνω το ανώτατο όργανο εξουσίας με μη μόνιμους και ανακλητούς εκπροσώπους, που δεν πρέπει να ξεκόβονται από την παραγωγή. Όπου χρειάζεται γίνεται απόσπαση κατά τη διάρκεια της θητείας τους ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες. Οι αντιπρόσωποι, όπως λένε σήμερα, “βουλευτές” δεν έχουν κανένα ιδιαίτερο οικονομικό προνόμιο από τη συμμετοχή τους στα όργανα εξουσίας. Από το ανώτατο όργανο ορίζονται η κυβέρνηση, οι επικεφαλής των διαφόρων εκτελεστικής αρμοδιότητας τομέων (υπουργεία, διευθύνσεις, επιτροπές κλπ.).

Διαμορφώνεται αντίστοιχο σύνταγμα, εργατικό δίκαιο και οικογενειακό δίκαιο που κατοχυρώνει τις νέες σχέσεις. Το Δικαστικό Σώμα συγκροτείται από αιρετούς και ανακλητούς λαϊκούς δικαστές, καθώς και από μόνιμο δικαστικό προσωπικό, υπόλογους στους θεσμούς της εργατικής εξουσίας»⁹.

Η πείρα της ΕΣΣΔ -παρά το γεγονός ότι με το Σύνταγμα του 1936 αντικαταστάθηκε η εκλογική παραγωγική μονάδα από την εδαφική- αναδεικνύει σημαντικά στοιχεία για τη θεσμική κατοχύρωση της συμμετοχής και του ελέγχου των

εργαζομένων στα όργανα εξουσίας. Από τις πρώτες αποφάσεις που πάρθηκαν αμέσως μετά την επικράτηση των μπολσεβίκων τον Οκτώβρη του 1917, ήταν αυτή που αφορούσε το δικαίωμα της ανάκλησης των αιρετών αντιπροσώπων στα Σοβιέτ: «**Οποιοδήποτε αιρετό όργανο ή σώμα αντιπροσώπων μπορεί να θεωρείται αληθινά δημοκρατικό και ότι πραγματικά αντιπροσωπεύει την θέληση του λαού μόνο υπό τον όρο της ανάκλησης των εκλεγμένων από τους εκλογείς τους**»¹⁰ καθώς και αυτές που αφορούσαν την ελάττωση των αμοιβών των δημόσιων λειτουργών και των ανώτατων δημοσίων υπαλλήλων¹¹.

Το άρθρο 92 του Σοβιετικού Συντάγματος του 1977 καθόριζε τα όργανα του λαϊκού ελέγχου: «**Τα Σοβιέτ των βουλευτών του λαού συγκροτούν όργανα λαϊκού ελέγχου που συνδυάζουν τον κρατικό έλεγχο με τον κοινωνικό έλεγχο από μέρους των εργαζομένων στα εργοστάσια, στα κολχόζ, στα ιδρύματα και στις οργανώσεις.**

Τα όργανα του λαϊκού ελέγχου ελέγχουν την εκπλήρωση των κρατικών σχεδίων και προγραμμάτων, καταπολεμούν τις παραβιάσεις της κρατικής πειθαρχίας, τις εκδηλώσεις τοπικισμού, αντιμετώπισης των ζητημάτων στο στενό πνεύμα των συμφερόντων κάθε υπηρεσίας, έλλειψης νοικοκυροσύνης και σπατάλης, κωλυσιεργίας και γραφειοκρατίας, συντελούν στη βελτίωση του έργου του κρατικού μηχανισμού.

Στο άρθρο 104 κατοχυρώνονταν η μη επαγγελματική ιδιότητα του αντιπρόσωπου του Σοβιέτ και ο αποκλεισμός κάθε ιδιαίτερου υλικού προνόμιου: «**Ο βουλευτής ασκεί το λειτούργημά του χωρίς να αποσπάται από την παραγωγική ή την υπηρεσιακή του απασχόληση.**

Κατά τη διάρκεια των συνόδων του Σοβιέτ, καθώς και για την εκπλήρωση των βουλευτικών αρμοδιοτήτων σε άλλες περιπτώσεις, προβλεπόμενες από το νόμο, ο αντιπρόσωπος απαλλάσσεται από την εκπλήρωση των παραγωγικών ή υπηρεσιακών υποχρεώσεων, ενώ αμείβεται με το μέσο όρο των αποδοχών του στον τόπο της μόνιμης εργασίας του».

Επίσης το άρθρο 107 προσδιόριζε την υποχρέωση του βουλευτή στη λογοδοσία και τη δυνατότητα ανάκλησής του: «**Ο βουλευτής έχει την υποχρέωση να λογοδοτεί για το έργο του και το έργο του Σοβιέτ μπροστά στους εκλογείς, καθώς και μπροστά στις κοινωνικές οργανώσεις που τον πρότειναν για υποψήφιο βουλευτή.**

Ο βουλευτής που δεν δικαιώσε την εμπιστοσύνη των εκλογέων μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή με την απόφαση της πλειοψηφίας των εκλογέων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος.

Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθούμε σε ορισμένα αριθμητικά στοιχεία για τη λειτουργία αυτών των θεσμών, που δείχνουν την εικόνα μιας πρωτόγνωρης συμμετοχής των μαζών στην πολιτική δράση.

Σύμφωνα με στοιχεία του 1977, τα τοπικά όργανα εξουσίας (δηλαδή τα Σοβιέτ των αντιπροσώπων) ήταν πάνω από 50.000 σε όλη τη χώρα. Σε αυτά ήταν εκλεγμένοι πάνω από 2.200.000 αντιπρόσωποι, δηλαδή περίπου το 1% του συνολικού πληθυσμού της Σοβιετικής Ένωσης.

Υπολογίζεται ότι μέσα σε 41 χρόνια, από το Σύνταγμα του 1936, πάνω από 25 εκατομμύρια άνθρωποι πήραν μέρος στα Σοβιέτ.

Επίσης υπολογίζεται ότι στα όργανα λαϊκού ελέγχου που υπήρχαν στις παραγωγικές μονάδες, τις υπηρεσίες και τα κολχόζ και εκλέγονταν κάθε 2 χρόνια από τις συνελεύσεις των εργαζομένων, έπαιρναν μέρος περίπου 9,2 εκατομμύρια εργαζόμενοι.

Σημαντικές επίσης είναι οι αναφορές στο ρόλο και τα δικαιώματα των συνδικάτων των εργαζομένων, στον έλεγχο που είχαν δικαίωμα να ασκούν στην Επιτροπή Κρατικού Σχεδίου της ΕΣΣΔ, το δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας κλπ. Η απόφαση του 18ου Συνεδρίου του ΚΚΕ έχει θέσει ως στόχο την κριτική μελέτη της πείρας από τη λειτουργία του σοσιαλιστικού εποικοδομήματος, των νομικών και πολιτικών θεσμών στην ΕΣΣΔ, το ρόλο των μαζικών οργανώσεων. Η παράθεση των παραπάνω στοιχείων δε στοχεύει στον εξωραϊσμό της κατάστασης, στην αποσιώπηση προβλημάτων, αδυναμιών, ιδεολογικών και πολιτικών παρεκκλίσεων και λαθών του ΚΚΣΕ που τελικά ήταν καθοριστικά στην ενίσχυση των αντεπαναστατικών δυνάμεων. Η παράθεση κάποιων στοιχείων αναδεικνύει σημαντικές και πρωτόγνωρες κατακτήσεις για την εργατική τάξη, που επέδρασαν σε πρωτοφανείς κατακτήσεις και για την εργατική τάξη των καπιταλιστικών κρατών της Δυτικής Ευρώπης, που σήμερα δέχονται ανελέητη επίθεση κατάργησής τους.

3. Η ΟΞΥΝΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟ ΚΚΕ

Η επίθεση ενάντια στο ΚΚΕ πρέπει να κατανοηθεί ως βασική πλευρά της αναδιάταξης του αστικού πολιτικού συστήματος, της συνολικότερης προσπάθειας θεσμικής θωράκισης του αστικού κράτους και του πολιτικού συστήματος, σε συνθήκες όξυνσης της ταξικής πάλης. Το ΚΚΕ με τη δράση του και την πολιτική του αποτελεί παράγοντα που βάζει εμπόδια στην ανασύνθεση του αστικού πολιτικού συστήματος. Αποκαλύπτει τις ενδομονοπωλιακές και ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις. Επιδιώκει τη ριζοσπαστικοποίηση της λαϊκής δυσαρέσκειας που προκαλεί η αντιλαϊκή επίθεση. Καλεί την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα να μην εγκλωβιστούν στη μια ή στην άλλη μορφή διαχείρισης της κρίσης ή στη συμμαχία με τη μια ή την άλλη ιμπεριαλιστική ομάδα, να παλέψει για τον άλλο δρόμο ανάπτυξης, για την κοινωνικοποίηση των μονοπωλίων, για τη λαϊκή οικονομία. Οργανώνει τη λαϊκή αντίσταση και αντεπίθεση εντάσσοντάς την στην πάλη για τη δημιουργία του μεγάλου ορμητικού λαϊκού ποταμιού που θα διεκδικήσει και θα κατακτήσει τη λαϊκή εξουσία.

Η επίθεση ενάντια στο ΚΚΕ ότι δε σέβεται το συγκεκριμένο Σύνταγμα και τη συγκεκριμένη, ιστορικά και ταξικά προσδιορισμένη νομιμότητα, στο βάθος της έχει την αντιλαϊκή και γι' αυτό βαθεία αντιδημοκρατική απειλή: Δεν αναγνωρίζουμε στο λαό το δικαίωμα, αν έτσι αποφασίσει, να αλλάξει το κοινωνικοοικονομικό σύστημα στο οποίο ζει σήμερα. Με τις επιθέσεις ενάντια στο ΚΚΕ περί μη σεβασμού της νομιμότητας, στην πραγματικότητα απειλούν την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα λέγοντάς τους ότι δε δικαιούνται να επιλέγουν άλλο δρόμο εκτός από την καπιταλιστική εκμετάλλευση και την ανεργία.

Γι' αυτό ζητάνε από το ΚΚΕ να συμμορφωθεί με τους κανόνες που θέτει η αστική τάξη για την ανατροπή της οποίας δημιουργήθηκε και γι' αυτό έχει λόγο ύπαρξης. Θέλουν από το ΚΚΕ να προδώσει την αναγκαιότητα που το έφερε και το σκοπό της ύπαρξής του!

Ο στρατηγικός χαρακτήρας της επίθεσης στο ΚΚΕ είναι φανερός από το γεγονός ότι σε αυτήν στρατεύονται τόσο οι φυσικοί εκπρόσωποι των μονοπωλίων (βλέπε προέδρος του ΣΕΒ), όσο και οι πολιτικοί, με πρωταρχικό το ρόλο της

κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και προπομπό της το ΛΑ.Ο.Σ.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι το αστικό πολιτικό σύστημα ποτέ δεν έδειξε ανοχή απέναντι στο ΚΚΕ (όπως λέγεται και γράφεται για παραπληρητικούς λόγους) ούτε κατά την πρώτη μεταπολιτευτική περίοδο. Το ΚΚΕ ήταν διαχρονικός στόχος των επιθέσεων από την πλευρά του κεφαλαίου και των εκπροσώπων του. Ειδικά προς το τέλος της δεκαετίας του 1990, το ΠΑΣΟΚ αρχίζει ευθέως ν' αμφισβητεί τη «νομιμότητα» του ΚΚΕ.

«Το ΚΚΕ κινείται εκτός κοινοβουλευτικής νομιμότητας», «είναι ένα κόμμα που συνεχώς εξελίσσεται σε αναρχικές, ακροαριστερές, συνωμοτικού τύπου θέσεις», «καταστρέφουν συστηματικά τα σχολεία», «διαλύουν την κοινωνία» κλπ., αυτά έλεγε ο Θ. Πάγκαλος το 1999, με τον κ. Γ. Παπαντωνίου να συμπληρώνει το 2000 σε συνέντευξη στην εφημερίδα «Εθνος»: **«Μου προκαλεί θλίψη η συμπεριφορά του ΚΚΕ, γιατί έχει εξελιχθεί σε παραξία της πολιτικής ζωής. Προχωρεί σε εκδηλώσεις που κινούνται στο όριο του Συντάγματος και έξω από το πνεύμα της εποχής. Προσπαθεί να υπονομεύσει το έργο μας εκεί που παρουσιάζει δυσκολίες, όπως στην Παιδεία».** Ήταν η εποχή που το ΠΑΣΟΚ, δια χειρός Πάγκαλου, είχε παραδώσει με ύπουλο τρόπο τον Οτσαλάν στις τουρκικές αρχές, είχε παραχωρήσει το ελληνικό έδαφος στη «νομιμότητα» των ΝΑΤΟϊκών στρατευμάτων για να επέμβουν, διαμελίσουν και ματοκυλίσουν τη Γιουγκοσλαβία χωρίς να κρατήσει ούτε καν τα προσχήματα της αστικής συνταγματικής νομιμότητας. Ήταν η εποχή των μεγάλων αγροτικών κινητοποιήσεων και της «νομιμότητας» των αγροτοδικείων όταν 10.000 αγρότες σύρθηκαν στα δικαστήρια. Ήταν η εποχή των μεγάλων μαθητικών κινητοποιήσεων ενάντια στη «νομιμότητα» του αντικειμενικού νόμου Αρσένη και της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που ποινικοποίησε τις μαθητικές κινητοποιήσεις. Η επίθεση στο ΚΚΕ, τότε όπως και τώρα, αποδεικνύει ότι κάθε φορά που η αστική τάξη, το κεφάλαιο και τα κόμματά του προχωρούν σε πιο ανοικτό πόλεμο ενάντια στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα, τότε εντείνουν τον αντικομμουνισμό προκειμένου να χτυπήσουν την εργατική πρωτοπορία.

Οι επιθέσεις βεβαίως εκείνες ωχριούν μπροστά στη σημερινή συντονισμένη επίθεση ενάντια στο Κόμμα, που έχει ξεκινήσει από την εκδήλωση της κρίσης και θυμίζει την αντικομμουνιστική υστερία των μετεμφυλιακών χρόνων και στην οποία έχουν ενταχθεί όλα τα αστικά κόμματα και μέρος της ΝΔ (πρωτοστατούντων των πατέρα και υιού Μητσοτάκη), μαζί με τις ναυαρχίδες του αστικού Τύπου, την «Καθημερινή» και «Το Βήμα». Αυτό συμβαίνει ακριβώς γιατί είναι πρωτοφανής ο πόλεμος που σήμερα έχει εξαπολύσει το κεφάλαιο και οι ιμπεριαλιστικοί οργανισμοί ενάντια στην εργατική τάξη, γιατί το κεφάλαιο υποχρεώνεται στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνισμού να ρίξει απόλυτα την τιμή της εργατικής δύναμης, να μειώσει απόλυτα το εισόδημα της εργατικής τάξης και των αυτοαπασχολούμενων. Σε αυτές τις συνθήκες, στο αστικό πολιτικό σύστημα εμφανίζονται φαινόμενα κρίσης, αφού δυσκολεύεται να ενσωματώσει εργατικές και λαϊκές μάζες στην πολιτική του. Απαξιώνεται στη συνείδηση πλατιών λαϊκών μαζών ανεξάρτητα από το αν οι μάζες αυτές έχουν ολοκληρωμένη, αποφασιστική θέληση για την υπέρβαση, δηλαδή για την ανατροπή του. Επομένως, η σημερινή επίθεση ενάντια στο Κόμμα είναι μέρος της επίθεσης του κεφαλαίου ενάντια στον ελληνικό λαό με αφορμή την καπιταλιστική οικονομική κρίση, είναι το αθέατο συμπλήρωμα, οι αθέατες σελίδες που συνοδεύουν το Μνημόνιο της κυβέρνησης με την ΕΕ και το ΔΝΤ. Στην επίθεση αυτή πρέπει να προσθέσουμε τους αμέτρητους τόνους λάσπης, συκοφαντίας ενάντια στο Κόμμα με αφορμή την «Τυποεκδοτική», τα οικονομικά του, τις δήθεν διασυνδέσεις του με εκπροσώπους του κεφαλαίου (παλιότερα με τον Κόκκαλη, αργότερα με το Γερμανό, ακόμη και μίξες από τη Ζήμενς τόλμησαν να υπαινιχθούν με τη συνδρομή του πρώην βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Περ. Κοροβέση, ακόμη και διασυνδέσεις του ΚΚΕ με τα εφοπλιστικά συμφέροντα της γραμμής Πάτρα - Ανκόνα ονειρεύτηκε δημοσιογράφος του εφοπλιστή Αλαφούζου). Ολη αυτή η συκοφαντία αποσκοπεί να ενσταλάξει στη συνείδηση των εργαζομένων ότι και το ΚΚΕ είναι βουτηγμένο στη διαπλοκή με τα μονοπώλια, όπως είναι όλα τα κόμματα του κεφαλαίου, κι έτσι ν' ακυρωθεί η τάση ριζοσπαστικοποίησης και συσπείρωσης με το ΚΚΕ.

Τα τελευταία χρόνια ο αντικομμουνισμός έχει εξελιχθεί σε επίσημη ιδεολογία της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης με τα γνωστά αντικομμουνιστικά ψηφίσματα, τη συκοφαντική και ανιστόρητη εξομοίωση του φασισμού με τον κομμουνισμό, την απαγόρευση κομμουνιστικών κομμάτων ή και συμβόλων, τις φιέστες για την πτώση του τείχους του Βερολίνου και άλλα. Στην Ελλάδα, σταθμός για την οργανωμένη και συγχρονισμένη επίθεση ενάντια στο Κόμμα ήταν το 18ο Συνέδριό του και ειδικά οι Θέσεις και Αποφάσεις του Συνέδριου για το Σοσιαλισμό. Είναι χαρακτηριστικό το άρθρο του Στ. Κασσιμάτη με τίτλο «Προοδευτικός στη σημερινή Ελλάδα σημαίνει και αντικομμουνιστής». Αφορμή ήταν η επιστολή «ενός αναγνώστη» για τις «θηριωδίες που διέπραξε το ΚΚΕ κατά την περίοδο της Κατοχής και του Εμφυλίου».

Η ιδεολογικοπολιτική επίθεση ενάντια στο ΚΚΕ κινείται στους εξής άξονες:

1. Τίθεται ζήτημα νόμιμων ορίων λειτουργίας του ΚΚΕ εξαιτίας της εκ μέρους του δημόσιας αμφισβήτησης της αστικής νομιμότητας και του αστικού Συντάγματος. Αυτό που ενοχλεί δεν είναι αν το ΚΚΕ δεν ψήφισε το Σύνταγμα ή αν ζητάει την αλλαγή επιμέρους ρυθμίσεων αλλά ότι παλεύει για την ανατροπή της νομιμότητας της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, επομένως και της ψευδεπίγραφης δημοκρατίας της, των νόμων και θεσμών μιας μικρής μειοψηφίας εκμεταλλευτών σε βάρος της λαϊκής πλειοψηφίας.

Σε άρθρο που γράφτηκε τη μέρα των ευρωεκλογών του 2009, αναφερόταν: **«Το δεύτερο σημείο του προβληματισμού σχετίζεται με την αντιμετώπιση του ΚΚΕ ωσάν να είναι ένα τυπικό κοινοβουλευτικό κόμμα, τη στιγμή που αυτό το ίδιο προτάσσει ως στόχο του τη δικτατορία του προλεταριάτου, το μονοκομματισμό... Καμιά δημοκρατική κοινωνία δεν μπορεί να αναπτυχθεί αν το μίσος ή ο φθόνος για τον άλλο (ντόπιο ή μετανάστη, πλούσιο ή φτωχό κ.ά.) γίνουν κυρίαρχες πολιτικές και ιδεολογικές γραμμές»** 12. Είναι φανερό η απόπειρα ταύτισης του ταξικού μίσους με το ρατσισμό και το μίσος γενικά. Αυτό δεν είναι τυχαίο, αλλά απόδειξη της διατεταγμένης υπηρεσίας συγκεκριμένων αρθρογράφων, του ρόλου τους στην υλοποίηση γενικότερων κατευθύνσεων της ΕΕ, ήδη από το 2007, για την ταύτιση της ταξικής πάλης με τη ρατσιστική βία. Πολύ περισσότερο που η τελευταία κατατάσσεται στις μορφές «διάκρισης», ενώ έχει ανοίξει η συζήτηση για την ποινικοποίησή της.

Σε πρόσφατο άρθρο επιχειρείται ο προβοκατόρικος παραλληλισμός της πρότασης εξουσίας του ΚΚΕ με την επάνοδο του βασιλιά στο αστικό πολιτικό σύστημα, με το επιχείρημα ότι και οι δύο υπερβαίνουν την αστική συνταγματική νομιμότητα: **«αυτονόητο είναι ότι δεν έχουν θέση στην πολιτική ζωή της χώρας όσοι αμφισβητούν την κοινοβουλευτική δημοκρατία και απεργάζονται την κατάλυσή της [...] Απαιτείται μεγάλη ανοχή της πολιτείας για να επιτρέπεται σε πολιτικά σχήματα, οργανώσεις, κινήματα και ομάδες απόμων η δραστηριότητα με στόχο να αλλάζουν θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος. Για να προλάβει τυχόν παρεξηγήσεις ο Συνταγματικός Νομοθέτης όρισε (Σύνταγμα 1975) ότι όλα τα πολιτικά κόμματα, για να λειτουργούν νομίμως, πρέπει να καταθέτουν δήλωση στον**

Αρειο Πάγο ότι σέβονται το ισχύον Πολίτευμα[...] Κινούνται λοιπόν εκτός των ορίων της νομιμότητας όσοι αμφισβητούν το Πολίτευμα, έστω και αν επικαλούνται τη θέληση του, αμέτοχου σε τέτοιες διεργασίες, λαού [...] Όσοι μιλούν για αλλαγή του Συντάγματος, πρέπει να δηλώνουν ξεκάθαρα τι έχουν στο μυαλό τους. Άλλο πράγμα είναι να συζητάμε και να διαφωνούμε για το ζήτημα των λεγόμενων ιδιωτικών πανεπιστημίων και άλλο να εννοούμε (για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους) αλλαγές που προφανώς σημαίνουν είσοδο στο χώρο των θαυμάτων του άλλοτε ποτέ υπαρκτού και νυν σχολάζοντος σοσιαλισμού»¹³.

Και βέβαια καμιά σχέση δεν έχει το ΚΚΕ με οποιαδήποτε φιλοβασιλική πολιτική κίνηση. Οι θέσεις του ΚΚΕ για την εργατική, σοσιαλιστική εξουσία θεμελιώνονται στην πραγματικότητα της συγκέντρωσης της κοινωνικής παραγωγής και στην αναγκαιότητα της αντιστοίχισής της με την κοινωνική ιδιοκτησία στα συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής που διαθέτει. Είναι θέσεις του ιστορικά αναγκαίου μέλλοντος. Οι θέσεις των φιλοβασιλικών υπερασπίζονται την ενσωμάτωση της ιστορικά παρωχημένης αριστοκρατίας στη μεταγενέστερη και κυριαρχούσα αστική εξουσία.

Σε άλλο άρθρο προτείνονται και συγκεκριμένοι μηχανισμοί για την άσκηση περιοριστικών μέτρων ενάντια στα κόμματα που αμφισβητούν την αστική νομιμότητα: «Όταν η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών έχει επιλέξει καταστατικά (με Σύνταγμα και νόμους) το πολίτευμα της δημοκρατίας, είναι εξωφρενικό και παράλογο να μετέχουν στο κορυφαίο όργανο της δημοκρατίας, στο κοινοβούλιο, κόμματα που μεθοδικά και με χρήση βίας καταλύουν τους όρους λειτουργίας της δημοκρατίας. Κάθε πολίτης ή ομάδα πολιτών στο δημοκρατικό πολίτευμα δικαιούται να πιστεύει και να προπαγανδίζει όποια πρόταση, πολιτική, ιδεολογική, κοσμοθεωρητική προτιμάει. Το μόνο που δεν δικαιούται, είναι να ακυρώνει αυτή την ελευθερία των επιλογών, να καταλύει τους θεσπισμένους όρους της δημοκρατίας. [...] Αυτό το όριο αυτοάμυνας είναι η αλφαβήτα της δημοκρατίας, η στοιχειώδης και αυτονόητη λογική που θεμελιώνει θεσμικά την ελευθερία. Γι' αυτό και όταν αρχηγοί κομμάτων ή στελέχη ή εκπρόσωποι διακηρύχουν επίσημα και επιβεβαιώνουν έμπρακτα ότι τους νόμους που ψηφίζει το κοινοβούλιο αυτοί τους ακυρώνουν με βία και τρομοκρατία στους δρόμους, τότε, όπου λειτουργεί δημοκρατία, επεμβαίνει Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και παύει να αναγνωρίζει ως πολιτικό κόμμα τη φασιστοειδή συντεχνία...»¹⁴.

Από την αντικομμουνιστική επίθεση δεν λείπουν και τα ανοιχτά απειλητικά κελεύσματα ενάντια στο Κόμμα, που η δράση του αναγορεύεται ακόμη και σε εθνικό κίνδυνο, καλώντας σε στράτευση όλου του αστικού πολιτικού κόσμου ενάντια στο ΚΚΕ: «Έφτασε η στιγμή να πούμε όλοι “ως εδώ!” Δεν μπορεί το 8% να κυβερνά τη χώρα. Δεν μπορούν δέκα άτομα να κλείνουν τα ξενοδοχεία και κανείς να μη διαμαρτύρεται. Δεν μπορεί να παραβιάζονται κατάφωρα οι νόμοι και να μην κάθεται κανένας στο σκαμνί. Δεν μπορεί μια χούφτα στελεχών του ΚΚΕ να μασκαρεύονται ναυτεργάτες και να σταματούν την ακτοπολισία. Αυτό που το ΚΚΕ ονομάζει “αντικομμουνισμό” δεν είναι μόνο εθνική ανάγκη. Είναι κοινωνικό καθήκον. Είναι αντίσταση στον φασισμό με κόκκινη λεοντή»¹⁵. Σε άλλο άρθρο επισημαίνεται η αναγκαιότητα, λόγω ακριβώς όξυνσης της ταξικής πάλης, να παρθούν αποφασιστικά μέτρα ενάντια στο ΚΚΕ: «Υπό άλλες συνθήκες, ίσως συζητούσαμε την πολυτέλεια να αντιμετωπίζουμε την συστηματικά αντιδημοκρατική στάση του ΚΚΕ με τη συμπάθεια που αρμόζει στους γραφικούς. Σήμερα, όμως, ευρισκόμενοι στο χείλος του γκρεμού και έχοντας μπροστά μας πολλά δύσκολα χρόνια, δεν είναι δυνατόν να πληρώνουμε όλοι το “δικαίωμα” του ΚΚΕ να κάνει σχεδόν ό, τι του καπνίσει και όποιος δεν συμμορφώνεται μαζί του να εγκαλείται κι από πάνω επειδή προκάλεσε τις συνέπειες! [...] Τόσο δύσκολο είναι να το καταλάβει αυτό η κυβέρνηση και να τους δώσει, επιτέλους, την “παλικαρίσια μάχη” που ονειρεύονται; Μόνο να κερδίσει έχει, αν τολμήσει να πάρει το ρίσκο»¹⁶. Επίσης σε ορισμένα άρθρα διατυπώνεται με σαφήνεια η απειλή ότι «...το ΚΚΕ [...] παίζει με τη φωτιά. Και αυτοί θα είναι οι πρώτοι που θα καούν, όπως κινδύνεψαν προχθές έξω από τη Βουλή»¹⁷ ή την απειλή ότι «όσοι ζουν με τα “φαντάσματα του Λένιν” μπορεί να βρεθούν σε εποχές που βασίλευαν οι “σκιές του τσάρου”»¹⁸.

Η επίθεση αυτή εστιάζει ιδιαίτερα στα συνθήματα της «ανυπακοής», στο «νόμος είναι το δίκιο του εργάτη» εκφράζοντας το ταξικό μίσος που προκαλούν αυτά στους καπιταλιστές και τους πολιτικούς εκπροσώπους τους. Προβάλλονται ως συνθήματα που ενοχοποιούν την επιχειρηματικότητα, δηλαδή το κεφάλαιο, ενώ έχουν γίνει ουκ ολίγες προσπάθειες άσκησης πίεσης για την εγκατάλειψή τους, με ευθείες απειλές αλλά ακόμα και με τη διαστρέβλωση (ότι το ΚΚΕ θέλει να επιβάλει τώρα το δίκιο της μειοψηφίας) ή και τον εκχυδαισμό τους¹⁹. Όταν το ΚΚΕ καλεί σε απειθαρχία-ανυπακοή εννοεί πρώτ' απ' όλα να μη νομιμοποιηθούν στη συνείδηση των μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων οι νέες αντιλαϊκές ρυθμίσεις, να μη συμβιβαστούν στους αντίστοιχους αντιλαϊκούς νόμους («Αφού ψηφιστεί ένας νόμος τότε όλοι οφείλουν να τον σέβονται. Ακόμη κι εκείνοι που κρατούν τα σημαϊάκια του ΠΑΜΕ»²⁰). Μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι να μην εγκλωβιστούν στην παγίδα ότι τα νέα μέτρα-νόμοι είναι «αναγκαίοι» για όλους, «εθνικό» συμφέρον. Στοιχείο της απειθαρχίας, της εργατικής και λαϊκής απειθείας είναι η μαζική συμμετοχή στην απεργία, η ικανότητα περιφρούρησης της από απεργοσπαστικές ενέργειες και αποφάσεις των αστικών δικαστηρίων, με τους νόμους των εφοπλιστών. Είναι να υψώνουν το δίκιο τους ενάντια στους μεγαλεμπόρους του Τζάμπο και τις υπαγορευμένες από το μεγάλο κεφάλαιο εισαγγελικές εγκυκλίους, να ξηλώνουν τις χαφιεδοκάμερες, να βάζουν εμπόδια στην προέλαση της ΝΑΤΟϊκής πολεμικής μηχανής μέσω του ελληνικού εδάφους ενάντια στη Γιουγκοσλαβία, να εμποδίζουν τις αστυνομικές επιθέσεις εναντίον αθών μεταναστών και προσφύγων και τις μαζικές απελάσεις.

Οι εκπρόσωποι του κεφαλαίου ανησυχούν ότι η διαπαιδαγώγηση των εργαζομένων στη γραμμή της απειθαρχίας και της απειθείας ειδικά στις συνθήκες της κρίσης, θα φέρουν στην επιφάνεια τη δυνατότητα οργάνωσης σε γραμμή σύγκρουσης με το κεφάλαιο μέσα στους χώρους της παραγωγής, στους κλάδους της οικονομίας, σε πανελλαδικό επίπεδο.

Για να αποδείξουν ότι δήθεν το ΚΚΕ και το ΠΑΜΕ θέλει να επιβάλει το δίκιο της μειοψηφίας -εξ ιδίων κρίνοντας τα αλλότρια- με το σύνθημα «Νόμος είναι το δίκιο του εργάτη» κατεβάζουν το ποσοστό της εργατικής τάξης κάτω από το 10%, κάνοντας πως δεν καταλαβαίνουν ότι εργάτης δεν είναι μόνο ο χειρώνακτας εργάτης του εργοστασίου μεταποίησης, αλλά ο σύγχρονος μισθωτός εκμεταλλεζόμενος από το κεφάλαιο. Αφορά επίσης και τα σύμμαχα λαϊκά στρώματα των αυτοαπασχολούμενων.

Συνακόλουθη είναι και η απόπειρα να παρουσιαστεί το ΚΚΕ ως κόμμα συνωμοτών και πραξικοπηματιών που θέλει να σφετερισθεί την εξουσία, με χαρακτηριστική την τοποθέτηση του Θ. Πάγκαλου: «το ΚΚΕ με τη στάση του επιδιώκει το οικονομικό και κοινωνικό σαμποτάζ με σκοπό να πάρει την εξουσία χωρίς οι υπόλοιποι να τους πάρουν χαμπάρι»²¹.

Έτσι διαστρεβλώνεται το περιεχόμενο του συνθήματος «Νόμος είναι το δίκιο του εργάτη», που σημαίνει να έχει ο εργάτης

και η εργάτρια σταθερή δουλειά και αξιοπρεπή διαβίωση. Να καρπώνονται τον πλούτο που παράγουν και να μην τους τον κλέβουν. Να έχουν δωρεάν μόρφωση, υγεία, κοινωνική προστασία. Να ψυχαγωγούνται, να έχουν ελεύθερο χρόνο, ειρήνη, συνεργασία με όλους τους λαούς. Αυτά ο καπιταλισμός δεν μπορεί να τους τα δώσει. Αυτά είναι το δίκιο τους. Αυτός είναι ο νόμος του ΚΚΕ.

2. Υποστηρίζεται ότι στην καλύτερη περίπτωση, το ΚΚΕ και το ΠΑΜΕ χάνουν τον έλεγχο της βίας που εκτρέφουν με τη στάση τους και δεν μπορούν να αυτοπεριφρουρηθούν, εξαιτίας των θέσεων και της στάσης τους για απειθαρχία στην αστική νομιμότητα. Ετσι τροφοδοτούν την τυφλή βία, ενώ στη συνέχεια τα αποδίδουν σε προβοκάτσια. Η συκοφαντική επίθεση στο Κόμμα αξιοποίησε την τραγική δολοφονία των τριών τραπεζοϋπαλλήλων της Marfin την ημέρα της μεγαλειώδους απεργίας της 5ης Μάη 2010, με το ΛΑ.Ο.Σ. και τον αρχηγό του σε προβοκατόρικο αντικομμουνιστικό ρόλο.

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Θ. Πάγκαλος είπε χαρακτηριστικά: **«Πρέπει να σταματήσουμε να παίζουμε το κρυφτό με την έννοια της βίας. Βεβαίως εγκληματίας είναι αυτός που σκοτώνει ανθρώπους. Αυτοί που έκαψαν τους τρεις ανθρώπους στην οδό Σταδίου είναι εγκληματίες και πρέπει να βρεθούν και να μπουν στη φυλακή. Υπάρχει και μια ανυπομονησία της κοινής γνώμης, γιατί επιτέλους δεν βρίσκονται; Αυτό όμως το φαινόμενο, αυτή η πράξη δεν είναι τυχαία. Ποιος επαγγέλλεται τη βία; Όταν φωνάζουν οι συνδικαλιστές - και μη μου πείτε ότι δεν το κάνουν οι συνδικαλιστές του ΚΚΕ, γιατί τους είδα με τα μάτια μου και αναγνώρισα πρόσωπα στην τηλεόραση να φωνάζουν “να καεί, να καεί το μπουρδέλο η Βουλή”, αυτό δεν είναι πράξη βίας;»**22.

Κι άλλο δημοσίευμα εκφράζει ολοκληρωμένα τις προθέσεις του κεφαλαίου, συνδέοντας την αντιμετώπιση των «κομμουνιστών» με την εφαρμογή των τρομονόμων: **«Μετά από την εμπειρία του 20ού αιώνα, όμως, δεν είναι λίγοι όσοι θεωρούν εκείνους που προσβλέπουν στην -επαναστατική μάλιστα (!)- αναβίωση του κομμουνιστικού συστήματος ως τους (εξ ηλιθιότητος ή εκ διαστροφής, μικρά σημασία έχει) εχθρούς της ανθρωπότητας. Το βέβαιο είναι πως, με την αυτόβουλη τοποθέτησή τους εκτός πολιτικού συστήματος, οι Έλληνες κομμουνιστές αυτοπροσδιορίζονται τόσο στην ορθόδοξη όσο και στη ΣΥΡΙΖΑ νεοσταλινική εκδοχή τους ως οι εχθροί της πραγματικότητας των ανθρώπων. Γίνονται δε, μέσα από τη “νομιμοποίηση” της αντισυστημικής αντιπολίτευσης που επέλεξαν οι -ακούσιοι;- σύμμαχοι της τρομοκρατίας. Αυτής που πυροβολεί, πυρπολεί και ποικιλοτρόπως εξοντώνει όσους δουλεύουν, όσους υπάρχουν, όσους αναπνέουν και όσους σκέπτονται...»**23.

Στα περισσότερα σχετικά δημοσιεύματα γίνεται αναφορά στην «αριστερά», στην οποία ομαδοποιείται το ΚΚΕ με αναρχοαυτόνομες ή ομοιοκρατικές δυνάμεις ευάλωτες στην προβοκατόρική παρέμβαση κρατικών και άλλων μηχανισμών. Ετσι συνειδητά διαστρεβλώνονται οι θέσεις του ΚΚΕ για την προοπτική εργατικής και λαϊκής εξέγερσης ανατροπής της αστικής εξουσίας. Ομαδοποιούν αυτές τις θέσεις με εκείνες δυνάμεων που χαρακτηρίζουν ως «εξέγερση» είτε περιορισμένες αντιστάσεις κάποιων πληθυσμιακών ομάδων, π.χ. μαθητών, φοιτητών είτε πολύ περισσότερο αυθόρμητων τέτοιων εκδηλώσεων που υπονομιούνται προβοκατόρικα. Ετσι συκοφαντείται η ιστορική αναγκαιότητα της επαναστατικής βίας των μαζών ως ένα έργο μιας μειοψηφικής στασιαστών.

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Θ. Πάγκαλος είπε χαρακτηριστικά στη συνέντευξή του στο Βήμα: **«Είναι σαφής η πρόθεσή τους. Διάλυση του κράτους, κορύφωση της ανεργίας, λαϊκή δυστυχία, ανατροπή χωρίς ένοπλο αγώνα, που δεν τον τολμάνε. Τον έχουν αποπειραθεί προσφάτως και ηττήθησαν»**24.

Φυσικά, από όλα τα δημοσιεύματα και όλη τη διαχρονική προπαγάνδα της αστικής τάξης αποσιωπάται ότι η βία και ο καταναγκασμός υπάρχει στον ίδιο το μηχανισμό της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, συνιστά τη δικτατορία της αστικής τάξης.

Για τη σοσιαλιστική επανάσταση η βία είναι το μοναδικό μέσο εξουδετέρωσης της αστικής βίας, όπως στο παρελθόν η αστική βία ήταν το μέσο εξουδετέρωσης της φεουδαρχικής βίας, αφού καμία παρωχημένη τάξη δεν παραδίδει την εξουσία της.

Καμιά αστική τρομοκρατία, κανένας εκφοβισμός δεν μπορεί τελικά ν' ανατρέψει την κίνηση της κοινωνικής εξέλιξης, πολύ περισσότερο όταν αυτή διαθέτει την πείρα της πολιτικής ταξικής πάλης.

3. Η «αναμόχλευση της βίας» από το ΚΚΕ οδηγεί στην αντίδραση από το άλλο «άκρο». Η «ακροαριστερή» βία γεννά ακροδεξιά βία και το αντίστροφο.

Πρόκειται για εκτιμήσεις - προβλέψεις που έχουν το χαρακτήρα απειλών για την ενεργοποίηση διαφόρων συμμοριών ή μηχανισμών αγανακτισμένων δήθεν «πολιτών» που θα στραφούν ενάντια στο Κόμμα και το ταξικό εργατικό κίνημα με τη μορφή αντιποίνων. Επί της ουσίας αυτές οι τοποθετήσεις παρακινούν για τέτοιες ενέργειες.

«Είναι σαφές ότι το σημερινό κουκουέ έχει την τάση να “παίρνει τον νόμο στα χέρια του”. Οπως, για τα δικά τους, ορισμένες νεοφασιστικές ρατσιστικές ομάδες που διαπρέπουν στον Αγιο Παντελεήμονα και όσοι “αναρχοαυτόνομοι” διαπρέπουν στα Εξάρχεια. Το πού οδηγούν όλα αυτά είναι γνωστό από την Ιστορία. Οι τόσο δύσκολες -και για μερικούς δραματικές- σημερινές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες αποτελούν για όλους αυτούς μια “χρυσή ευκαιρία” [...] Ο κίνδυνος είναι άλλες ομάδες, εξίσου ριζοσπαστικές με αυτές που παίζουν σήμερα το ανατρεπτικό παιχνίδι, άλλα σαράντα παλικάρια, που δεν αντέχουν πια τη νέκρωση του εμπορικού κέντρου στην Αθήνα και αλλού, να πάρουν με τον ίδιο τρόπο τον νόμο στα χέρια τους και να πάνε να πατήσουν τον Περισσό»25.

Με αφορμή τη συμβολική κατάληψη της ET3 και την εκφώνηση λιγότεπτης είδησης για την απεργία του ΠΑΜΕ στις 17 Δεκέμβρη 2009, για την οποία η ET3 δεν ανέφερε τίποτε, έγραψαν: **«Ενα πράγμα δεν σκέφτονται, όμως, οι σύντροφοι του ΠΑΜΕ. Δίνουν κακές ιδέες: μπορεί κάποιος να μπουκάρουν απρόσκλητοι στον 902 και να ιεραρχήσουν “λάθος” τις ειδήσεις. Και τότε πώς θα μαθαίνουμε τα επιτεύγματα του συντρόφου Κιμ Γιονγκ Ιλ;»**26.

Πρόκειται για απειλές και ταυτόχρονα προτροπή σε αντι-ΚΚΕ δράση. Γι' αυτό ενεργοποιούνται και ανάλογα επιχειρήματα και δράσεις που χρησιμοποιήθηκαν στη δεκαετία του 1950, μετά την ήττα του ΔΣΕ, για εξομοίωση του φασισμού με τον κομμουνισμό, για απειλή της «δημοκρατίας» από τα δύο «άκρα»: **« Η ελληνική κοινωνία είναι εξαιρετικά επιεικής στα άκρα. Οπως έγραψε και κάποιος στο Διαδίκτυο δεν είναι τυχαίο ότι τα μόνα κόμματα που έχουν δικούς τους τηλεοπτικούς σταθμούς είναι ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος»**27. Ενώ αλλού αναφέρεται: **«Το χειρότερο όμως ήταν ότι, την ίδια στιγμή, ο μόνος λόγος ουσίας προήλθε από τη σφοδρή σύγκρουση των δύο άκρων του Κοινοβουλίου. Του ΛΑΟΣ και του ΚΚΕ. Την ώρα που τα δύο μεγάλα κόμματα ωραιολογούσαν πολιτικώς ορθά, εξωπραγματικά και ανούσια, τα δύο άκρα συγκρούονταν πολιτικά. Σκληρά,**

αλλά πολιτικά. Και η σύγκρουσή τους, που είχε ουσιαστικότητα περιεχόμενο, έδειξε ότι είναι πολύ πιθανό να καθοδηγηθούν πια εκείνα de facto σε μεγάλο βαθμό την πορεία των εξελίξεων»²⁸.

Ετσι συγκαλύπτεται η βαθιά ταξική διαφορά ανάμεσα στο ΚΚΕ ως κόμμα της εργατικής τάξης και του ΛΑΟΣ ως κόμμα της αστικής τάξης.

Δηλαδή επιχειρούν να ταυτίσουν το πολιτικό κίνημα της εργατικής τάξης με ένα πολιτικό ρεύμα της αστικής τάξης που έχει τον αντικομμουνισμό στην προμετωπίδα του. Η πραγματικότητα όμως δεν μπορεί να κρυφτεί: η στήριξη που παρέχει ο ΛΑ.Ο.Σ στην αντιλαϊκή επίθεση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, η αποδοχή αυτής της στήριξης, η διαπλοκή του ΛΑ.Ο.Σ. με τμήματα του κεφαλαίου και εκδοτικά συγκροτήματα.

Παράλληλα με όλα τα παραπάνω, ασκείται κάθε δυνατή πίεση ώστε να ενσωματωθεί το ΚΚΕ στο σύστημα, να προδώσει την υπόθεση της ταξικής πάλης.

Αυτό το σκοπό υπηρετούν δημοσιεύματα που υποστηρίζουν ότι το ΚΚΕ δεν ενδιαφέρεται για την αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων της κρίσης, δεν έχει εναλλακτική πρόταση διεξόδου από την κρίση, αλλά «διχαστικά» κηρύγματα. Παραθέτουμε ορισμένα χαρακτηριστικά αποσπάσματα: «**Μύθος δεύτερος: υπάρχουν λύσεις εκτός από τα αντιλαϊκά μέτρα “που αποφασίζουν οι ιμπεριαλιστές” και προσυπογράφει η “κατοχική ελληνική κυβέρνηση”.** [...] **την επί θύραις εσωτερική και παγκόσμια αντικαπιταλιστική αλλαγή των κουκουεδίστικων ονειρώξεων. Είναι προφανές ότι το πώς θα καταβληθούν στο τέλος του μήνα οι έστω και κουτσουρεμένες συντάξεις και οι μισθοί δεν απασχολεί»²⁹.**

«...**Υποθέτουμε ότι είναι οι ανάγκες και οι αναπόφευκτες τριβές της καθ' ημέραν πολιτικής ζωής, η προσπάθεια δημιουργίας εντυπώσεων που οδηγεί τα κόμματα, μερικές φορές, σε επικίνδυνες αμφισβητήσεις του Καταστατικού Χάρτου της Πολιτείας»³⁰.**

«**Η ΑΜΦΙΤΑΛΑΝΤΕΥΣΗ διήρκεσε λίγες ώρες. Από τις 5 Μαΐου και μετά ο Περισσός επέλεξε την αμφισβήτηση εντός της συνταγματικής τάξης. Αλλωστε, στην Ελλάδα του ΔΝΤ, το ΚΚΕ έχει ιστορική ευκαιρία να ανεβάσει τα ποσοστά του ακόμη και σε διψήφια νούμερα, παίζοντας εντός γηπέδου. Μένει να δούμε πώς θα λειτουργήσει η εξίσωση στο Ασφαλιστικό»³¹.**

Η υπεράσπιση άμεσων στόχων και αιτημάτων ανακούφισης των εργατοϋπαλλήλων και των αυτοαπασχολούμενων, πόλης και υπαίθρου, είναι συνεπής και αποτελεσματική μόνο όταν συνδέεται με συνεπή γραμμή αντίθεσης και οργανωμένης σύγκρουσης με τις καπιταλιστικές κυβερνήσεις, τις αντιιμπεριαλιστικές συμμαχίες.

Γι' αυτό το ΚΚΕ δε δίστασε να πάει κόντρα στο ρεύμα προκειμένου με συνέπεια να υπηρετήσει το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε, τη χειραφέτηση της εργατικής τάξης, την οργάνωση της πάλης για το σοσιαλισμό.

Σε αυτή τη γραμμή το ΚΚΕ αξιοποίησε και αξιοποιεί κάθε πολιτική μάχη -και των βουλευτικών και άλλων εκλογών- χωρίς να καλλιεργεί αυταπάτες ότι η αλλαγή του συσχετισμού υπέρ των λαϊκών δυνάμεων ταυτίζεται με αλλαγή του συσχετισμού στη Βουλή.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΟΠΟΡΤΟΥΝΙΣΜΟΥ

Η επίθεση ενάντια στα επαναστατικά χαρακτηριστικά του ΚΚ και η δαιμονοποίηση της επαναστατικής βίας (αξιοποιώντας την σταλινολογία) είναι συστατικό στοιχείο του οπορτουνισμού, όπως και η εκ μέρους του υποστήριξη της απάτης περί «καθαρής» κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Αξίζει να αναφερθεί η αντιφατική στάση του οπορτουνισμού μέσα και έξω από το ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με την επίθεση στο εργατικό κίνημα για τα ζητήματα της νομιμότητας. Από τη μια διαφορετικές στάσεις του ΣΥΡΙΖΑ αποκρημίζουν τη χρήση βίας από όπου κι αν προέρχεται, δηλαδή ανεξάρτητα αν πρόκειται για την άδικη βία των καπιταλιστών και του κράτους ή για τη δίκαιη «βία» που υποχρεώνεται να ασκήσει η εργατική τάξη, στο πλαίσιο του μαζικού πολιτικού αγώνα, ως μέσο για την κοινωνική της απελευθέρωση. Από την άλλη με κολακευτικές τοποθετήσεις εκφράζεται στήριξη και χαρακτηρισμός ως «εξέγερση» (από το πλειοψηφικό τουλάχιστον ρεύμα του ΣΥΡΙΖΑ) της «τυφλής» βίας των διαφόρων ύποπτων στοιχείων και προβοκατόρων.

Ετσι, ενώ «το κίνημα της σπασμένης βιτρίνας» αναγορεύεται ως κοινωνική εξέγερση, την ίδια στιγμή όταν πρόκειται για σύγκρουση με τη βία του κεφαλαίου στην παραγωγή, υπάρχει αναδίπλωση.

Είναι χαρακτηριστικές οι τοποθετήσεις του προέδρου του ΣΥΝ Αλ. Τσίπρα. Ετσι, τη στιγμή που οι ναυτεργάτες έδιναν παλικαρίσια την απεργιακή τους μάχη ενάντια στο μαύρο μέτωπο εφοπλιστών - κυβέρνησης και κομμάτων του κεφαλαίου - ΜΜΕ, που συνασπίστηκαν για να σπάσουν την απεργία στο κρουαζιερόπλοιο-γκέτο ΖΕΝΙΘ, ο Αλ. Τσίπρας, μιλώντας στο δελτίο ειδήσεων του Mega στις 16 Απρίλη, χαρακτήρισε «**εξαλλοσύνες**» τις κινητοποιήσεις και την περιφρούρηση της απεργίας³². Τον ίδιο ακριβώς χαρακτηρισμό, «**εξαλλοσύνες**», χρησιμοποίησε και ο πρόεδρος του ΣΕΒ στην ομιλία του στη Γενική Συνέλευση των βιομηχάνων λίγες μέρες αργότερα.

Ενα τμήμα του οπορτουνισμού υποστηρίζει ότι: «**Απάντηση στη σημερινή εποχή δεν προκύπτει αν οι αριστεροί και τα κόμματά τους εγκλωβίζονται στη σταλινική, αλλά και στη λενινιστική παράδοση. Στο πλαίσιο αυτής της παράδοσης διατυπώνονται μπερδεμένα επιχειρήματα με ελάχιστο κοινό παρονομαστή την απόρριψη της βίας των τρομοκρατών σήμερα, αλλά την αποδοχή της “όταν ωριμάσουν οι συνθήκες και ο λαός” [...] έτσι γίνεται σχετική και συζητήσιμη η απόρριψη της βίας [...] οφείλουμε να επιλέξουμε ως κόκκινη γραμμή την υπεράσπιση της δημοκρατίας, των ελευθεριών και όχι τα ιδιαίτερα “ταξικά συμφέροντα”, η προστασία των οποίων είναι συνήθως μέλημα των εχόντων και κατεχόντων»³³. Ο ίδιος αρθρογράφος, την ώρα που εξελισσόταν ο καθολικός πόλεμος της τάξης των καπιταλιστών εναντίον της τάξης των εργατών με την ψήφιση του Μνημονίου κυβέρνησης - ΕΕ - ΔΝΤ, έγραφε: «**Πρώτη προτεραιότητα δεν μπορεί να είναι άλλη από τη μαχητική, συνεπή, συστηματική, ενωτική πολιτική και ηθική απομόνωση της βίας πάσης μορφής και των ομάδων που την ασκούν [...] Η στρατηγική της κλιμάκωσης της κοινωνικής και πολιτικής έντασης δεν είναι ο δρόμος της δημοκρατικής διεξόδου»³⁴.****

Ενα άλλο τμήμα του εγκλωβίζει το ΚΚΕ επειδή αποκαλύπτει το προβοκατόρικο σχέδιο έξω από τη Βουλή στις 5 Μάη, γιατί ταυτίζει δήθεν τη λαϊκή αγανάκτηση με την προβοκάτσια.

Ο οργανωμένος οπορτουνισμός είτε εκφράζοντας την πίστη του στην αστική νομιμότητα είτε αναγορεύοντας σε ανατρεπτική την «τυφλή» ή και την προβοκατόρική δράση, το αποτέλεσμα είναι να βάζει εμπόδια στην οργανωμένη και σχεδιασμένη πάλη της εργατικής τάξης για την εξουσία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η όλη αντι-ΚΚΕ επιχειρηματολογία επιβεβαιώνει ότι στα πλαίσια της αστικής δημοκρατίας μπορεί να γίνεται «ανεκτή» η διακήρυξη του σοσιαλιστικού-κομμουνιστικού στόχου αρκεί αυτή να μην συνδέεται με δράση οργάνωσης και κινητοποίησης λαϊκών δυνάμεων σε αυτή την κατεύθυνση. Τότε, όπως άλλωστε έχει δείξει και η ιστορία, η δαιμονοποίηση της επαναστατικής πάλης αποτελεί την απαραίτητη ιδεολογική προετοιμασία με στόχο το χτύπημα του εργατικού - λαϊκού κινήματος.

Τίθενται τα εξής ερωτήματα: Έχουν δικαίωμα η εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα να αγωνιστούν για ν' αλλάξει ο σημερινός πολιτικός συσχετισμός που θα φέρει και την ανατροπή του εκμεταλλευτικού νομικού και πολιτικού εποικοδομήματος; Έχουν δικαίωμα στην ταξική πάλη μέχρι την ανώτερη έκβασή της, την ανατροπή της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης και κυριαρχίας;

Η απάντηση προέρχεται από την ίδια την ιστορική κίνηση και όχι από εγκεφαλική πολιτική επιλογή. Ο καπιταλισμός είναι αυτός που δημιουργεί το νεκροθάφτη του: η μετατροπή της κατακερματισμένης παραγωγής σε μεγάλη βιομηχανική παραγωγή πρέπει να αντιστοιχηθεί με κοινωνική ιδιοκτησία στα συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής. Το μονοπώλιο γέννησε το σχεδιασμό μέσα στα όρια του αλλά και την ανάγκη του κεντρικού σχεδιασμού. Όπως στο παρελθόν γεννήθηκε η ανάγκη να σπάσει κάθε φεουδαρχικός φραγμός, νόμος και εξουσία, έτσι και τώρα γεννήθηκε η ιστορική ανάγκη να σπάσει ο καπιταλιστικός φραγμός στην περαιτέρω και απρόσκοπτη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, να καταρτηθούν οι αντιδραστικοί νομικοί-πολιτικοί - κατασταλτικοί φραγμοί του. Αυτή η κίνηση δεν σταματά με νόμους και Συντάγματα, αλλά γίνεται πράξη από τη λαϊκή ορμή. Αυτή η λαϊκή θέληση και ορμή δεν θα αλλάξει μόνο το κόμμα που βρίσκεται στην κυβέρνηση ή το συσχετισμό των κομμάτων στο κοινοβούλιο, αλλά θα φέρει στην ημερήσια διάταξη την αλλαγή της εξουσίας πέρα από νόμους και Συντάγματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

* Η Λίνα Κροκίδη είναι υπεύθυνη του Τμήματος της ΚΕ του ΚΚΕ για τις Δημοκρατικές Ελευθερίες, τη **Δικαιοσύνη** και τα Δικαιώματα των Μεταναστών. Ο Κύριλλος Παπασταύρου είναι μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ και υπεύθυνος της Ιδεολογικής Επιτροπής.

- (1.) Ειδικό νόμο ρυθμίζουν τα σχετικά με την ιδιοκτησία και τη διάθεση των μεταλλείων, ορυχείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών χώρων και θησαυρών, ιαματικών, ρεόντων και υπόγειων υδάτων και γενικά του υπόγειου πλούτου.
- (2.) Με νόμο ρυθμίζονται τα σχετικά με την ιδιοκτησία, την εκμετάλλευση και διαχείριση των λιμνοθαλασσών και των μεγάλων λιμνών, καθώς και τα σχετικά με τη διάθεση γενικά των εκτάσεων που προκύπτουν από αποξήρανσή τους.
2. Η πριν από την 21 Απρίλη 1967 νομοθεσία, με αυξημένη τυπική ισχύ για την προστασία κεφαλαίων εξωτερικού, διατηρεί την αυξημένη τυπική ισχύ που είχε και εφαρμόζεται και στα κεφάλαια που θα εισάγονται στο εξής. Την ίδια ισχύ έχουν και οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ έως και Δ΄ του τμήματος Α΄ του νόμου 27/75 «περί φορολογίας πλοίων, επιβολής εισφοράς προς ανάπτυξιν της εμπορικής ναυτιλίας, εγκαταστάσεως αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων».
3. Σ.σ: αυτή ακριβώς η έκφραση υπήρχε στο ελληνικό Σύνταγμα του 1975.
4. Β. Ι. Λένιν: «Η προλεταριακή επανάσταση και ο αποστάτης Κάουτσκι», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 37, σελ. 253.
5. Κ. Μαρξ: «Ο εμφύλιος πόλεμος στη Γαλλία», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», 2000, σελ. 72.
6. Β. Ι. Λένιν: «Θέσεις και εισήγηση για την αστική δημοκρατία και τη δικτατορία του προλεταριάτου», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 37, σελ. 491-509.
7. Β. Ι. Λένιν: «Η προλεταριακή επανάσταση και ο αποστάτης Κάουτσκι», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 37, σελ. 256.
8. Β. Ι. Λένιν: «Η προλεταριακή επανάσταση και ο αποστάτης Κάουτσκι», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 37, σελ. 257-258.
9. Απόφαση του 18ου Συνεδρίου του ΚΚΕ: «Εκτιμήσεις και συμπεράσματα από τη σοσιαλιστική οικοδόμηση στον 20ό αιώνα, με επίκεντρο την ΕΣΣΔ», έκδοση της ΚΕ του ΚΚΕ, σελ. 97-99.
10. Β. Ι. Λένιν: «Σχέδιο διατάγματος για το δικαίωμα της ανάκλησης», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 35, σελ. 106.
11. Β. Ι. Λένιν: «Για τους μισθούς των ανώτατων δημοσίων και ιδιωτικών υπαλλήλων», «Απαντα», εκδ. «Σύγχρονη Εποχή», τ. 35 σελ. 105.
12. Ν. Μαραντζίδης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 7 Ιούνη 2009.
13. Στ. Ψυχάρης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 9 Μάη 2010.
14. Χρ. Γιανναράς, εφημερίδα «Καθημερινή», 16 Μάη 2010.
15. Π. Μανδραβέλης, εφημερίδα «Καθημερινή», 23 Απρίλη 2010.
16. Στ. Κασσιμάτης, εφημερίδα «Καθημερινή», 30 Απρίλη 2010.
17. Μ. Μανδραβέλης, εφημερίδα «Καθημερινή», 7 Μάη 2010.
18. Στ. Ψυχάρης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 9 Μάη 2010.
19. Δημ. Δημητράκος, καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο ΕΚΠΑ, εφημερίδα «Βήμα της Κυριακής», 29 Απρίλη 2009.
20. Π. Μανδραβέλης, εφημερίδα «Καθημερινή», 11 Μάη 2010.
21. Συνέντευξη Θ. Πάγκαλου στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 30 Μάη 2010.
22. Ο.π.
23. Θαν. Διαμαντόπουλος, εφημερίδα «Ο Κόσμος του Επενδυτή», 15 Μάη 2010.
24. Συνέντευξη Θ. Πάγκαλου στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 30 Μάη 2010.
25. Ριχ. Σωμερίτης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 23 Μάη 2010.
26. Π. Μανδραβέλης, εφημερίδα «Καθημερινή», 19 Δεκέμβρη 2009.
27. Ο.π.
28. Γ. Μαλούχος, εφημερίδα «Το Βήμα», 6 Μάη 2010.
29. Ριχ. Σωμερίτης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 9 Μάη 2010.
30. Στ. Ψυχάρης, εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», 9 Μάη 2010.
31. Δ. Μητρόπουλος, εφημερίδα «Τα Νέα», 26 Μάη 2010.
32. Β. - Σ., «Καρφί στο μάτι τους οι ταξικοί αγώνες», εφημερίδα «Κυριακάτικος Ριζοσπάστης», 2 Μάη 2010.
33. Κ. Καρής, εφημερίδα «Αυγή, της Κυριακής», 1 Νοέμβρη 2009.
34. Κ. Καρής, εφημερίδα «Αυγή, της Κυριακής», 9 Μάη 2010.